

DE KORHAAAN

EIGENDOM

Vogelwerkgroep

Gooi en Omstreken

Jaargang 39, Nummer 3 - Augustus 2005

IN DIT NUMMER:

De Bonte kraai verdwenen uit de Eempolders
Invasie van Kleinst waterhoen
In memoriam Gerard de Vries

De Korhaan

Verenigingsorgaan van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

Verschijnt 5x per jaar.

Redactie : Josée van Beek
Willem-Jan Hoeffnagel
Joost van Ramshorst
Rietje Veltkamp

Redactieadres : Rietje Veltkamp rietjeveltkamp@wxs.nl
Castorstraat 21 1223 EWHilversum 035-6834193

Ledenadministratie : F. Wilms-Schopman
J.C. Ritsemalaan 1 1241 AP Kortenhoef 035-6563020

Verzending Korhaan : Bep Dwars-Van Achterbergh
Flamingohof 1 1221 LKHilversum 06-46352060

Foto omslag : Jos Korenromp / Het Vogeljaar

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren.

De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

Inleveren kopij: uiterlijk 1 februari

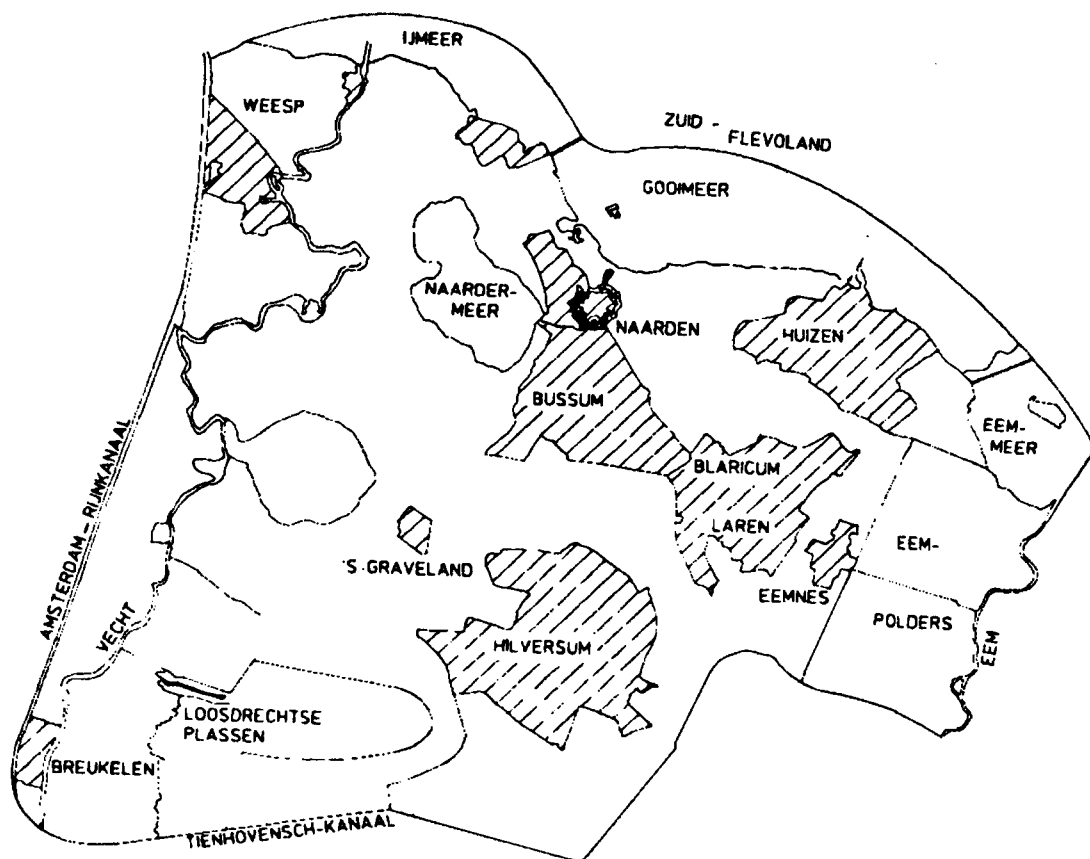
1 april

15 juni

ISSN: 0929-8762

1 september

15 november

Het werkgebied van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Inhoud

Van de voorzitter	66
Krassen van een Gooise kijker	67
Krijtende sikkels	68
Wereld Natuur Kunst: Staatsbosbeheer in De Nieuwe Kerk te Amsterdam	70
Hoe de Bonte kraai verdween uit de Eempolders	71
Ingezonden brief	73
Teipost Corversbos 2005	73
Auto wandelexcursie naar de Ooijpolders en de Millingerwaard	74
Haantje	74
Excursie naar Tiengemeten	75
Hop in de Bijvanck!	75
Uit de veren	76
Expositie in Theetuin Eemnes	76
In memoriam Gerard de Vries	77
In ganzenpas over het laarzenpad	78
Indrukken van de Jeugdcurcus Vogels kijken 2004/2005	79
Hé, ga je mee vogels kijken	80
Oproep: Cursusleiders gevraagd	80
Een naam voor ons vogelhuis?	80
Invasie van Kleinst waterhoen in Gooi en omstreken	81
Werkdag in het Landschap	81
Belgische Nijlgans in het Eemmeer	82
Programma	83
Ontvangen Literatuur	85
Mutaties ledenbestand	86
Veldwaarnemingen	87
Kor Haan	88

Van de voorzitter

Een helaas telkens terugkerend punt blijft de nog steeds niet vervulde vacature van bestuurslid Avifauna. Mede vanwege de extra last die hierdoor neer komt op zowel het bestuur als het Coördinatieteam Avifauna (CT) baart dit het bestuur steeds meer zorg. Deze onderbezetting kan er zelfs toe bijdragen dat wij nee moeten zeggen tegen belangrijke zaken als verzoeken van derden tot inventarisatie van gebieden en het meewerken binnen de SVN aan de geplande Broedvogelatlas van Noord-Holland. Gelukkig pakken de CT-leden Jelle Harder, Cor de Kruijff en Guus Proost dit soort verzoeken en andere voorkomende zaken nog steeds op maar op een gegeven moment kan dat gewoon teveel worden. Daarom nogmaals de dringende oproep om u te melden als u in deze bestuursfunctie interesse heeft. In mijn vorige oproepen heb ik nadrukkelijk ook aangegeven dat een geschikte kandidaat niet persé goed thuis hoeft te zijn op het gebied waar Avifauna zich mee bezig houdt en dit standpunt blijven bestuur en CT ook innemen. Hierdoor zou wellicht de verkeerde indruk kunnen zijn ontstaan dat onze oproep niet gericht is aan mensen die reeds het nodige "in het veld" doen, maar dat is dan een groot misverstand. Het zou juist een goede zaak zijn wanneer zich een ervaren man of vrouw "uit het veld" meldt voor deze functie. Ik moet namelijk -met alle respect voor mijn medebestuursleden- constateren dat na het vertrek van Dick Jonkers, Guus Proost en Marc van Houten, het bestuur eigenlijk geen, althans volstrekt onvoldoende ervaren "mensen uit het veld" meer kent, hetgeen

geen goede zaak is. In dit verband loopt het bestuur ook bij het polsen van ervaren mensen uit het veld vaak tegen allerlei vooroordelen over bestuurswerk aan en krijgen we telkens ook te horen dat men graag van alles "in het veld" wil doen maar dat men geen trek heeft in bestuurswerk. Hiermee miskent men twee zaken en wel enerzijds dat onze vereniging wel een - in alle opzichten - ervaren bestuur nodig heeft en anderzijds dat de zittende bestuursleden ook liever actief in het veld bezig zouden willen zijn, maar niettemin hun verantwoordelijkheid voor het noodzakelijke bestuurswerk nemen. Het bestuur hoopt u met het voorgaande stof tot nadenken te hebben gegeven en hopelijk levert dat iets op zodat ik u in de volgende Korhaan niet weer met dit onderwerp behoeft lastig te vallen.

Zoals ik hiervoor al heb aangegeven heeft onze vereniging een aantal verzoeken gekregen voor medewerking aan grote inventarisatieprojecten. Er zijn tal van goede redenen om op deze verzoeken in te gaan, maar dat moet wel haalbaar zijn. Om hierover van gedachten te wisselen en dit te kunnen beoordelen is het van belang te weten of er binnen onze vereniging voldoende animo is om daar aan mee te werken. Ik wil iedereen die belangstelling heeft dan ook oproepen om komende vergaderingen hierover bij te wonen en verwijs voor meer informatie naar de rubriek "Uit de Veren" elders in deze Korhaan.

Op de afgelopen Algemene Ledenvergadering zijn uitgebreid aan de orde geweest de

adviezen van penningmeester André Kerkhof en de kascontrolecommissie om voortaan ieder jaar twee algemene ledenvergaderingen te houden in verband met het financiële reilen en zeilen van onze vereniging. Bovendien heeft dit het voordeel dat ander belangrijke zaken dan ook behandeld kunnen worden zodat minder gauw een incidentele ledenvergadering gehouden hoeft te worden omdat iets niet kan wachten tot de algemene ledenvergadering van maart. Op die laatste ledenvergadering zal als van oudsher de rekening en verantwoording blijven plaatsvinden over het afgelopen jaar en zal de décharge van penningmeester en bestuur aan de orde komen. Omdat een begroting voor het nieuwe verenigingsjaar opgesteld, behandeld en goedgekeurd behoort te zijn, zal voortaan jaarlijks ook in het najaar een algemene ledenvergadering gehouden gaan worden waar tenminste dit onderwerp op de agenda zal staan. Zoals het er nu uitziet zal deze algemene ledenvergadering dit jaar plaatsvinden op donderdag 24 november a.s. Ik verzoek u deze datum alvast te noteren en vrij te houden en ik roep u allen op om daar aanwezig te zijn. Op de agenda zal dan ook de officiële benoeming van Renée Beekman staan tot secretaris van onze vereniging.

Tot slot wil ik van de gelegenheid gebruik maken om u allen een mooie zomer toe te wensen en zij die nog weggaan een goede vakantie.

Erik Hans van Stigt Thans

Krassen van een Goolse kijker

Verwantschap

Onder het kopje Media in de serie "Nomen est omen" verscheen enige jaren geleden in het Pa-rool een artikel met als titel "De heer Kaars steekt zijn licht op". De schrijver had, zo schreef hij, ook gegevens uit het blad van de Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken opgenomen, waarin stond vermeld dat mevrouw J. Eitjes en mevrouw Van Kraaij had bedankt en de heer F. Valk was verhuisd. Het deed mij denken aan iemand die familienaam aan beroepen koppelde, zoals de heer Naaktgeboren met als beroep gynaecoloog, of Menno Baksteen, de voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers.

Binnen een zo grote vereniging als de vogelwerkgroep kan het haast niet anders zijn, of er zijn (waren) nog meer leden die een vogelnaam of een deel daarvan in hun familienaam voeren. Wat is er geschikter dan de ledenlijsten om na te gaan of dit het geval is. Namen van in Nederland in het wild voorkomende vogelsoorten blijken daarop maar heel weinig aanwezig te zijn. De meest sprekende is de helaas enige jaren geleden verongelukte Y.S. Vogel. Hij deed zijn naam eer aan, want hij verzamelde van alles wat met IJs-

vogels te maken had. Natuurlijk viel daar ook het verzamelen van publicaties over zijn geliefde naamgenoot onder. De mooiste vond ik zijn bijdrage over de IJs-vogel in onze jubileumuitgave "Vogels tussen Vecht en Eem", uiteraard ondertekend met de auteursnaam Y.S. Vogel. Het wachten is nu op een bijdrage van ons lid de Vink, die af en toe artikelen levert voor De Korhaan, maar nog niet heeft geschreven over zijn naamgenoot in de vogelfamilie. Wanneer hij daar overigen in een boek iets over publiceert, kan hij tevens aanspraak maken op een volksnaam van de vink: boekvink.

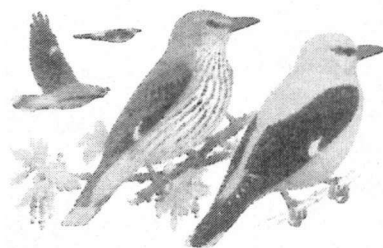
Wat was er zoal nog meer op de ledenlijsten te vinden? Een (Kleine) jager, die coördinator van het tuinvogelonderzoek is. Frater Smid en Uylenburg, maar ook Kraaij, van Gans en Musch kwamen voor. Ook hadden we een burgemeester in ons midden. Niet dat het zijn familienaam was, maar omdat hij het ambt van magistraat vervulde.

Of het een grote of kleine burge-meester is geweest, is nog steeds niet uitgemaakt.

Dezelfde ledenlijst levert ook gegevens over de vaste verblijfplaatsen van onze leden, die woonachtig kunnen zijn in straten, wegen, lanen of hofjes met een vogelnaam. Een kwestie van toeval dat ze daar wonen, want ik ken geen vogelliefhebbers die ergens zijn gaan wonen omdat die plek een vogelnaam had. Hun biotoop is de cultuurwoestijn, waarin ze onder de groep holenbroeders vallen. In totaal gaat het om eenentwintig vogelnamen van meestal inheemse soorten en wel:

Boomkleverlaan
Buizerd
De Duif
Flamingohof
Kievitshof
Kievitstraat
Koekoekstraat
Lijsterlaan
Meerkoetlaan
Merellaan
Lepelaarsstraat
Leeuweriklaan
Patrijslaan
Patrijzenhof
Putterstraat
Reigerlaan
Rietzangerweg
Roerdomp
Torenvalk
Valk
Wielewaallaan

Penlijster

Wielawaal Illustratie: Lars Jonsson

Hopeloos hulpeloos op de grond maar helemaal thuis in de lucht: Gierzwaluwen.

Jan K. Nijhof

Krijtende sikkels

's Zomers zie je hen behendig en snel (met veel meer dan 100 km/u), luid krijtend, rondvliegen: Gierzwaluwen. Gieren is een oud woord voor schreeuwen of gillen; naar de zwaluw zijn ze genoemd omdat ze op elkaar lijken. Die overeenkomst wordt veroorzaakt doordat beiden zich verregaand hebben aangepast aan een leven op de wieden. Verwant zijn ze echter niet. In het Engels heten ze Common / Eurasian swifts (swift = snel), in het Duits Mauersegler (muurzeilers), in het Frans Martinets noirs (zwarte gierzwaluwen) en in het Latijn Apus apus. Dat betekent voetloos maar slappoot zou beter zijn. De vier tenen zijn namelijk juist sterk en hebben scherpe klauwen. De poten zijn daarentegen kort en dun, hij kan er nauwelijks op staan. Hij kan niet op een tak zitten maar wel op een richel min of meer liggen (op de grond zijn ze een al te makkelijke prooi). Aan een verticaal oppervlak kunnen ze uitstekend hangen, maar zich slechts moeizaam verplaatsen. Omdat ze dan nogal kwetsbaar zijn, kiezen ze daar zo ontoegankelijk mogelijke plaatsen voor. Meestal wijzen bij het hangen twee tenen naar buiten en de andere twee naar binnen, als een soort tangeetje. Tegen gladde verticale oppervlakken wijzen alle vier de tenen naar voren, evenals bij opgezette exemplaren (men dacht dat dat zo hoorde). De gevorkte staart wordt wel als steuntje gebruikt, zoals spechten dat ook doen.

Het grootste deel van hun leven brengen ze echter door in hogere sferen. Hun bloed is daaraan aangepast, het kan meer zuurstof opnemen en geeft dat bij een lagere omgevingsdruk ook makkelijker weer af dan het onze. Dat hebben ze gemeen met kolibries en soorten die in de bergen boven 2500 m leven. Sporters zouden er direct voor tekenen.

Ze worden kennelijk aardig oud want er is een Gierzwaluw van 21 jaar beschreven. Man en vrouw juveniel zien er hetzelfde uit. Volwassenen hebben een vleugelspanwijdte van iets meer dan 40 cm en ze wegen 36 tot 52 gram. De vleugels zijn lang en smal en hebben een kenmerkende sikkelvorm. Aan de zeer lange handbeentjes zitten een tiental lange, smalle handpennen. De armpennen, ook een tiental, zijn juist erg kort. Het opperarmbeen is superkort. Dit samen veroorzaakt de typische sikkelvorm van de vleugel. Ze wisselen korte periodes met razendsnelle, diepe vleugelslagen af met lange glijvluchten. Daarbij kunnen ze met de ene vleugel sneller slaan dan met de andere, dat helpt bij sturen. Toch kunnen echte zwaluwen beter manoeuvreren. Dankzij de frequente glijvluchten gebruiken ze relatief weinig energie, bovendien kunnen ze daardoor volstaan met minder zware vliegspieren (die maken circa 15 % van hun lichaamsgewicht uit, bij duiven is dat ongeveer 26%).

Voor de grote, iets verzonken ogen zit een aantal donkere borstelveren. Die dienen als verstelbare zonneschermen. Ze worden zo gedraaid dat de zon niet direct in hun ogen kan schijnen.

De snavel is kort en zwak, de mondopening is echter groot. Daarmee vangen ze in de vlucht selectief die insecten die op hun menu staan. Het zijn dus geen vliegende stofzuigers die alles wat ze tegenkomen opsorpen. Ze weten bijvoorbeeld stekende insecten prima te vermijden. Vooral in gematigde streken is het insectenaanbod sterk afhankelijk van het weer. Ze vliegen daarom, soms in grote groepen, over honderden kilometers om depressies heen. Ook volgen ze, vaak in groepen waar ook o.a. zwaluwen deel van uit maken, zwermende insecten. Het verblijf in groepen beperkt ook het predatierisico door bijvoorbeeld Valken. Zijn ze toch gedwongen tot langdurig vasten dan kunnen ze tijdelijk energie besparen door hun inwendige kachel op een lagere temperatuur te zetten. Drinken doen ze door al vliegend bij herhaling de ondersnavel in water te dippen, soms doen ze dat zelfs bij heel kleine plasjes.

Het staat vast dat ze in de lucht, liefst tegen de wind in vliegend, slapen op 1 á 2 km hoogte, wat soms leidt tot aanvaringen met vliegtuigen. Ze roesten 's nachts ook wel hangend, soms in de broedkolonies. Pas uitgevlogen

jongen komen daar ook wel slapen: hangjongeren. Ze gaan pas foerageren als hun prooien wakker zijn, dus dat tijdstip is weersafhankelijk. Bij slecht weer roesten ze ook overdag. Bij kou kruipen ze dicht bij en soms op elkaar.

Voortplanting

Gierzwaluwen broeden in vrijwel geheel Europa, in een groot deel van Midden-Azië tot aan de Grote Oceaan en in Noordwest-Afrika, meestal niet ver van water. Dit grote verspreidingsgebied wijst er al op dat ze zich in vele habitats thuisvoelen. Ze broeden wel wat minder vaak in bossen en op kliffen. Ze zijn duidelijk succesvol en ook flexibel: als er maar genoeg voedsel is en geschikte nestgelegenheden dan broeden zij er ook. De vogels zwerven flink rond achter insecten aan en dat leidt ertoe dat nieuwe, geschikte gebieden snel gekoloniseerd worden. Het zijn lange afstandstrekkers. Men heeft ooit vastgesteld dat een Gierzwaluw in vier dagen 1275 km had afgelegd! Ze overwinteren in Afrika beneden de Sahara en zijn daar in alle mogelijke gebieden te vinden, zelfs in de jungle. Voor de trek verzamelen ze zich in grote groepen, alhoewel het trekken zelf in kleinere groepen plaats vindt. Het is verbazingwekkend dat de rui vaak al voor de trek begint, tijdens de reis stilstaat en pas in de overwinteringsgebieden wordt voltooid.

Bij het baltsen klappen ze herhaaldelijk hun vleugels boven hun lijf tegen elkaar. Ze copuleren letterlijk vluchtig, ze doen het namelijk in de vlucht. Het gebeurt echter ook wel bij het nest. Ze nestelen in ventilatieschachten, muurspleten, onder dakpannen, in kerktorens, en maar weinig in rotsspleten of boomholtes. Ze doen dat liefst in kolonies

maar aparte nesten komen voor. In het buitenland herbergen die broedkolonies vaak meerdere soorten. Soms reageren de bewoners dan gezamenlijk afwendend op groepen gierzwaluwen van andere kolonies of verjagen samen een roofvogel. Periodiek vliegt vrijwel de gehele koloniebevolking als een gek, luid krijtend enkele keren rond, bij voorkeur 's avonds. Dat wordt zo meerdere keren herhaald.

Alle soorten echte gierzwaluwen gebruiken bij de nestbouw speeksel als een soort cement om het overige nestmateriaal te plakken. In het broedseizoen zijn de speekselklieren dan ook vergroot. Het plantaardige nestmateriaal wordt uiteraard in de vlucht verzameld (of van anderen gepikt). Bij de nauw verwante Salanganen zijn er die hun nest vrijwel uitsluitend van speeksel maken. Die nesten worden verwerkt in de fameuze vogelnestjessoep. Dat maakt deze Salanganen tot de financieel belangrijkste vogels. Deze handel is jaarlijks goed voor enige tientallen miljoenen US \$. Sommige soorten soepnestleveranciers beschikken over echo-locatie wat broeden diep in grotten mogelijk maakt. Het stelen van de nesten door de mens is bepaald niet bevorderlijk voor hun broedsucces.

Gierzwaluwen gebruiken jaren achtereen dezelfde nestplaats. Zolang een paar terugkomt op dezelfde plaats en die blijft bezetten, blijven ze ook een paar. De ouders delen alle nesttaken. Ze leggen een keer per jaar, het moment waarop hangt af van het voedselaanbod, dus van het weer. De één tot vier eieren zijn wit. Ze komen na ongeveer 20 dagen uit, afhankelijk van het weer. De jongen krijgen donsveren, wat binnen de groep een uitzondering is, meestal zijn de

kuikens naakt. De ouders braken een balletje insecten uit in de keel van het kuiken. In goede tijden leggen de jongen flinke vetlagen aan. Hierdoor kunnen ze in slechte tijden wekenlang toe met weinig voedsel. Als het echt knijp loopt voeden de ouders maar een deel van hun jongen om zelf te overleven. De kuikens zijn na 37 tot 56 dagen vliegvlug, afhankelijk van het weer. Die periode is lang in vergelijking met die van even grote vogels, waarschijnlijk doordat de oudervogels soms lang onderweg zijn en dus niet voeren. Dat bevordert de groei van de jongen natuurlijk niet. Bovendien verlaten de jongen het nest pas als ze echt goed tot vliegen in staat zijn, ze komen immers meteen al niet meer terug op het nest. Een week voor het uitvliegen doen de kuikens een vermageringskuur om op het perfecte gewicht te komen behorende bij hun vliegkunst. Ze doen dan intensief fitnessoefeningen, namelijk een soort opdrukken met de vleugels. (Even een oefenvluchtje en dan op een takje landen is er immers voor hen niet bij). De nestplaatsen worden heftig verdedigd. Bij dreiggedrag worden de sterke voeten getoond. Ze vechten ook met de voeten, de snavel is te zwak. Een paar begroet elkaar met een soort milde vorm van het dreiggedrag..

Hun waarde voor de mens als insectenvanger is ongetwijfeld groot, maar letterlijk onschatbaar. Zij hebben weer voordeel van de nestgelegenheden die onze bouwsels hen bieden. Door de huidige manieren van dakdekken in Europa neemt de nestgelegenheden echter af en dus neemt de populatie hier af. Wereldwijd is de soort niet bedreigd. Klimaatverandering zal voor deze soort ongetwijfeld grote gevolgen hebben.

Wereld Natuur Kunst: Staatsbosbeheer in De Nieuwe Kerk te Amsterdam

Tot en met 23 oktober 2005 brengt De Nieuwe Kerk in Amsterdam in samenwerking met Staatsbosbeheer de grote tentoonstelling "Wereld Natuur Kunst", over de natuur in de kunst. Door middel van zo'n 175 objecten uit vele Nederlandse en enkele buitenlandse museale en particuliere collecties zal het natuurbeeld van vier wereldculturen worden getoond: van het Westen, de islam, het Oosten en de inheemse volkeren. Maar behalve een prachtige verzameling kunstvoorwerpen, gepresenteerd in een spectaculaire vormgeving is dit een tentoonstelling met een doel. Initiatiefnemer Staatsbosbeheer wil de natuur 'naar de stad brengen', niet alleen om bezoekers te laten genieten, maar om duidelijk te maken dat ieder mens een beeld van de natuur heeft dat door de eigen cultuur wordt bepaald.

Natuurlezingen

Zaterdagmiddagen in september en oktober om 15.00 uur de speciale AVRO Kunstlezing door specialisten over onderwerpen rond de tentoonstelling. Gratis toegang voor bezoekers van De Nieuwe Kerk.

De Volkskrant-avond in de Kerk Vier bijzondere avonden rondom de natuur: met beschermers, bedreigers, activisten, spirituele zangers en schilders. Alle avonden beginnen om 20.00 uur. Inschrijving kan alleen via de advertenties in de Volkskrant. (www.volkskrant.nl)

Zaterdag 10 september Uit het bos: boswachters vertellen

Donderdag 8 september Natuur & de Tuin een avond over tuinieren: met een lezing door Piet Oudolf, films en producten en gasten

Donderdag 15 september 2005 Natuur & Literatuur acteurs & schrijvers lezen voor

Zaterdag 17 september Matthijs Schouten (samensteller tentoonstelling) Wereld Natuur Kunst

Donderdag 22 september Natuur & Mens lezing door Irene van Lippe Biesterfeld

Zaterdag 24 september Jet Bakels (kunsthistorica en mede-samensteller tentoonstelling) Natuur & Aboriginals

Donderdag 6 oktober 2005 Natuur & Geloof over de rol van de natuur in wereldgodsdiensten

Donderdag 20 oktober Natuur & Nederland: Het grote slotdebat

Hoe natuurlijk is Nederland: over bestemmingsplannen, groene harten en de rol van de natuur in Nederland. Gasten: directie Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de minister van Landbouw & Visserij, VROM afgevaardigden, architecten, planologen enz. Aanvang 20.00 uur.

Meer informatie op: www.nieuwekerk.nl

Openingstijden Nieuwe kerk

- Tijdens tentoonstellingen iedere dag geopend van 10 tot 18 uur.
- Donderdag in september en oktober tot 22 uur.

Toegangsprijzen

- Normale prijs: € 8
- Museumkaart: gratis
- Kinderen tot 6 jaar: gratis
- Vrienden van De Nieuwe Kerk: gratis
- Er zijn verschillende kortingen voor o.a. NSpas met MJK-logo, CJP, Stadspas, groepen > 15 personen en kinderen van 6-15 jaar.

Sinds 1973 worden elke veertien dagen de vogels in de westelijke Eempolders geteld. Deze tellingen zijn destijds begonnen omdat er plannen waren voor een ruilverkaveling in dit gebied. De Eempolders stonden vooral bekend als een goed weidevogel-gebied. Daarom werd bij de opzet ook vooral daaraan gedacht. Toch besloot men om alle waargenomen vogels te tellen.

Jan Mooij

Hoe de Bonte kraai verdween uit de Eempolders

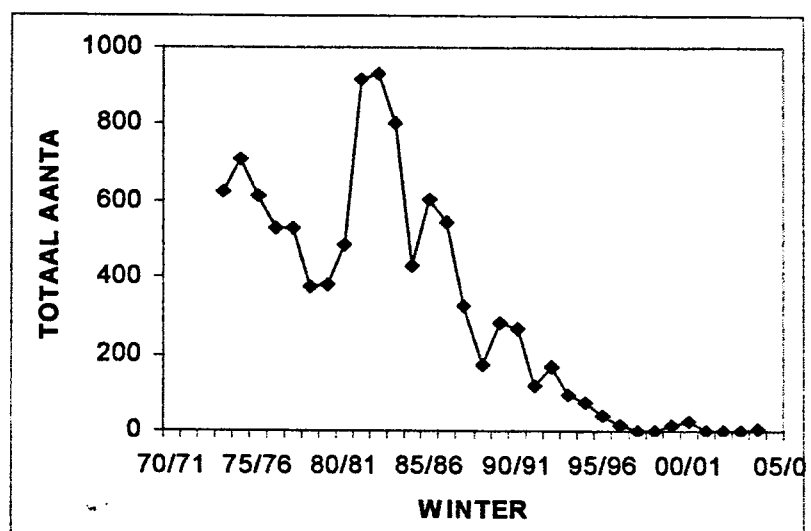
De tellingen worden (meestal) op zaterdag uitgevoerd. Vanuit de auto bekijken we de drie telgebieden waarin de westelijke Eempolders zijn verdeeld. In principe komt er elke zes jaar een verslag van de afgelopen periode. Tot nu toe zijn drie van die verslagen verschenen, die de periode tot en met 1990 behandelen. Er is dus wat achterstand, ik ben nu bezig om een volgend verslag te maken.

Als voorbeeld van wat je met zo'n lange tijdreeks kunt doen geef ik hier de ontwikkeling van de aantallen Bonte kraaien. Zoals bekend vervangen die ten oosten van de Elbe onze Zwarte kraaien. Vroeger overwinterden ze in grote aantallen in Nederland. Zeventiende-eeuwse schilderijen van ijspret maken duidelijk dat toen dat ook al het geval was. In de tweede helft van de twintigste eeuw zijn de aantallen overwinterraars dramatisch gedaald, en tegenwoordig is het waarnemen van een Bonte kraai een bijzonderheid. Dit betekent overigens niet dat het slecht gaat met deze soort. In de broedgebieden zijn de aantallen niet verminderd, het is eenvoudig zo dat ze niet meer deze kant op komen. Kennelijk is er in het broedgebied tegenwoordig

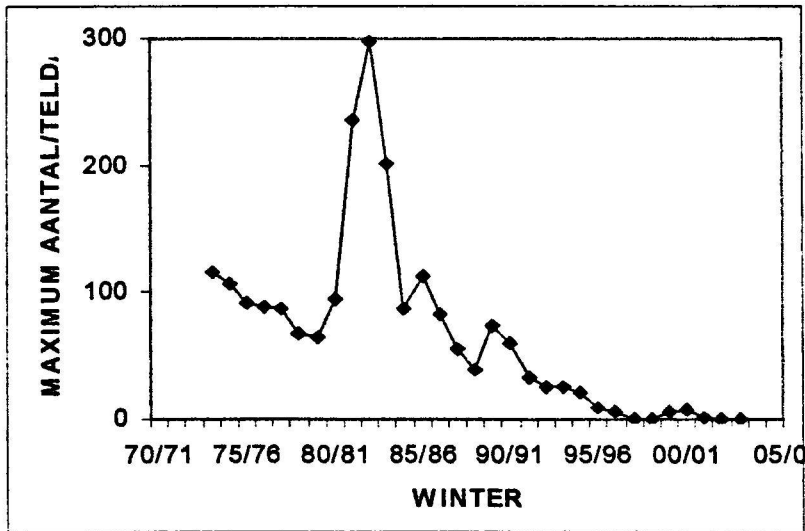
in de winter voldoende voedsel beschikbaar.

In figuur 1 zien we de totale aantallen Bonte kraaien die in elke winter werden waargenomen. Van het begin tot ongeveer 1980 zakken de aantallen, maar dan gaan ze weer sterk stijgen. Vanaf 1983 treedt een sterke daling in. De grafiek slingert een beetje, maar het blijkt dat het aantal gemiddeld met ruim 20% per jaar afneemt. De daling gaat door tot na 2000 alleen incidenteel nog Bonte kraaien worden waargenomen. Het maximale aantal dat per winter op één teldag is waargeno-

men staat in figuur 2. Hier zien we iets verrassends. In het begin is het maximum net boven de honderd kraaien en dat aantal daalt geleidelijk wat. Vanaf de winter van 81/82 stijgt het maximum plotseling sterk, tot bijna driehonderd. Na drie jaar valt het weer terug naar het oorspronkelijke niveau en daalt dan ongeveer parallel aan het totale aantal. Het lijkt er dus op dat in de winters tussen 1981 en 1985 er iets bijzonders aan de hand is geweest. Een mogelijkheid is dat er een extra voedselbron was die gedurende relatief korte tijd veel kraaien aantrok. Omdat van de Zwarte kraai geen bijzon-

Figuur 1.: Totaal aantal waargenomen Bonte Kraaien per winter.

Figuur 2. Maximaal aantal waargenomen Bonte Kraaien op een teldag per winter.

dere aantallen gezien werden lijkt dit niet waarschijnlijk. Een andere mogelijkheid is dat we het effect zien van een slaappleaats in de buurt.

In figuur 3 staat de verdeling van de aantallen over de tellingen. Er zijn drie perioden van elk tien jaar bekeken. Het blijkt dat deze verdeling in de loop van de tijd niet noemenswaardig is veranderd. Dat betekent dat er tijdens

de afname minder Bonte Kraaien bij ons kwamen overwinteren, maar dat de kraaien die kwamen even lang in het gebied bleven als daarvoor.

Uit dit voorbeeld blijkt dat met de resultaten van de Eempolder tellingen goed is na te gaan hoe de Bonte kraai uit de Eempolders verdween. Het aardige is dat bij het begin van de tellingen men vooral aan het ver-

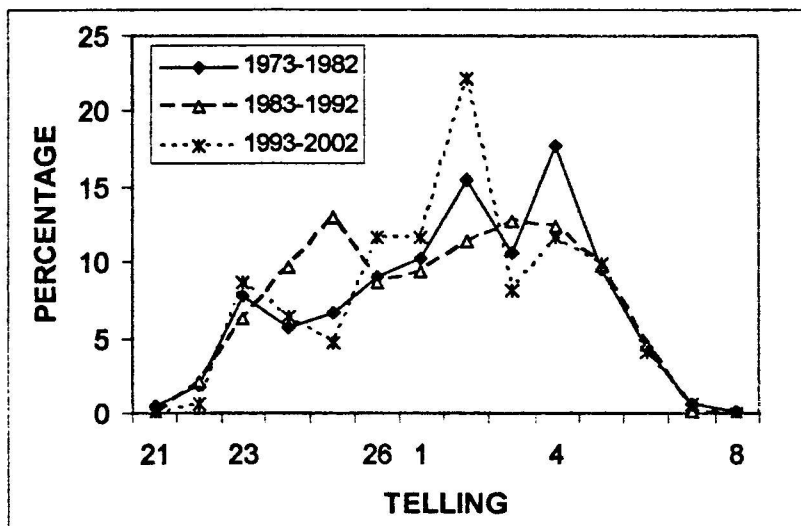
loop van de weidevogels dacht. De Bonte kraai was toen nog een heel gewone soort, die hooguit een beetje achteruit ging. Vaak is het zo dat er pas interesse voor een soort ontstaat als er duidelijke veranderingen optreden. Daardoor weet men als die veranderingen optreden eigenlijk niet hoe de aantallen voor die tijd waren, wat vergelijking natuurlijk moeilijk maakt. Doordat de Eempoldertellingen nu al 32 jaar voortduren, kunnen we ook voor veel andere soorten ontwikkelingen laten zien die

Bonte kraai Illustratie: Lars Jonsson

niemand in het begin had kunnen voorzien.

Ook in de toekomst zullen er ongetwijfeld onverwachte veranderingen optreden. Het is daarom belangrijk dat de tellingen doorgaan. Op dit moment hebben we nog net voldoende tellers om op de oude voet door te tellen. Aanvulling is echter zeer gewenst. Omdat we altijd met twee personen tegelijk tellen is deze telling een goede kans om ervaring op te doen. Eens in de vier tot zes weken moet er op zaterdagochtend geteld worden. Als er belangstellenden zijn voor deelname aan de tellingen kunnen zij contact opnemen met de coördinator.

Figuur 3. Gemiddelde verdeling van het aantal Bonte kraaien over het seizoen voor drie periodes van tien jaar. Op de X-as staan de nummers van de tellingen. De tellingen worden per jaar genummerd, telling 1 is dus begin januari.

INGEZONDEN BRIEF

Wim Ruitenbeek (voorzitter a.i. SVN) & Kees Scharringa (bureau onderzoek Landschap Noord-Holland)

Aan de besturen van de vogelwerkgroepen die deelnemen aan de SVN

Een nieuw broedvogelboek? Eén ding is zeker: Sinds 1990 is er enorm veel veranderd in de broedvogelbevolking van Noord-Holland. Twintig jaar na het verschijnen van Broedvogels van Noord-Holland leeft daarom bij de SVN het plan om in samenwerking met Landschap Noord-Holland in 2010 opnieuw te komen met een broedvogelboek, een boek van en voor de Noord-Hollandse vogelaars! Het bestuur van de SVN en het bureau onderzoek hebben er zin in, maar we kunnen het niet zonder jullie. Daarom willen we eerst jullie enthousiasme peilen, voordat we besluiten daadwerkelijk met dit project te beginnen.

Waarom?

Waarom een nieuw broedvogelboek alleen voor Noord-Holland? Wij zien de volgende voordelen:

- Een goed broedvogelboek is een krachtig instrument voor de beïnvloeding van de politiek en het provinciale beleid.
- Het zou vergelijking met de gegevens van 1990 mogelijk maken.
- Dat geeft ook inzicht in de oorzaken van veranderingen, wat weer van groot belang is voor het beleid.
- De verschijning van een nieuw broedvogelboek zal de aandacht van een breed publiek vestigen op de rijkdom aan vogels die wij nog steeds bezitten.
- Een breed opgezet en laagdrempelige onderzoek biedt zeer veel Noord-Hollandse vo-

gelaars een prachtige kans om gemotiveerd en doelgericht het veld in te gaan.

- Een onderzoek op basis van 1x1 kilometerhokken lijkt haalbaar, waarmee de informatie 25 keer nauwkeuriger zal zijn dan die in de Atlas van de Nederlandse broedvogels uit 2002.

Opzet

Voor we een boek kunnen publiceren, zal nog veel inventarisatiewerk verricht moeten worden. Wij kiezen voor een laagdrempelige opzet, waar zo veel mogelijk vogelaars aan deel kunnen nemen:

- een kwalitatief verspreidingsonderzoek op basis van 1x1 km hokken, dus wordt binnen een kilometerhok alleen gekeken naar de aan- of afwezigheid van soorten;
- het onderzoek zal zich over drie jaar uitstrekken (2006 tot en met 2008);
- waarnemers krijgen kaartmateriaal, informatie en formulieren die het verwerken en doorgeven van gegevens zo eenvoudig mogelijk maken;
- de vogelwerkgroepen coördineren de activiteiten van hun leden binnen hun werk- en/of waarnemingsgebied;
- daarnaast kunnen ook niet georganiseerde vogelaars mee doen en zijn ook al dan niet incidentele waarnemingen van buiten het eigen werkgebied welkom;
- het bureau onderzoek van Landschap Noord-Holland verzamelt en verwerkt de gegevens, onder andere tot overzichtelijke verspreidingskaartjes;

- een redactie van deskundigen begeleidt dit proces en schrijft de teksten.

Op bezoek

Wij realiseren ons dat er bij jullie nog veel vragen zullen zijn. Om die te beantwoorden willen wij graag een keer bij jullie langs komen, bij een bestuurs- of een ledenvergadering. Daarom zullen wij binnenkort telefonisch contact opnemen om te kijken of we iets kunnen afspreken. Wij willen graag. Jullie hopelijk ook.

Telpost Corversbos 2005

Na een overweldigend trekvogeljaar is de telgroep weer begonnen met tellingen vanaf de telpost Corversbos. In 2004 werd een record aan trekvogels geteld, nl. 102.508 exemplaren, verdeeld over 119 soorten. In juli is weer gestart op de akkers van het Corversbos te Hilversum, te bereiken vanaf de Corverslaan, ten oosten van de 's-Gravelandse buitenplaats Gooilust. De tellingen zijn elke zaterdag, beginnen een half uur voor zonsopgang en duren in ieder geval tweeënhalf uur. De herfst van 2005 is het 19e jaar dat de telpost bezet is. U komt toch ook een keer met ons mee kijken? Grote vogelkennis is niet verplicht. Wij leren u het nodige bij als u dat wilt.

De telpost heeft ook een eigen website: www.corversbos.tk en is ook te vinden via www.trektellen.nl.

Fred van Klaveren

Met een klein groepje (10) stonden we om half zeven 's morgens in de Ooijpolder te genieten van de zon, de blauwe lucht en een prachtig vogelconcert.

Boud Stolp

Auto wandelexcursie naar de Ooijpolders en de Millingerwaard

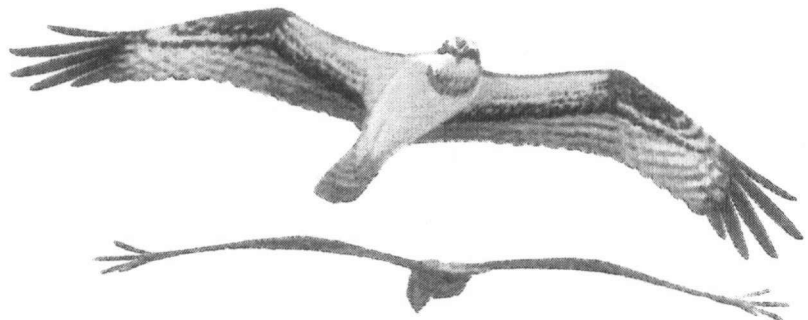
We hadden er allemaal zin in; de vogels lieten dat blijken door vrolijk door elkaar te kwetteren en wij mensen die zo van vogelconcerten houden, probeerden direct dit samenspel zodanig te analyseren, dat iedere zanger apart benoemd kon worden. Als beginner sta je dan met je oren te klapperen als de echte vogelaars zo feilloos al die geluiden kunnen determineren.

En als dan opeens het kwartje valt en je zelf ook het gezang van de Zwartkop en de Tuinfluiter kunt onderscheiden voelt dat erg goed aan! (veel dank voor het elke keer weer benoemen en de handige ezelsbruggetjes!) We wisselden korte ritjes met de auto af met leuke wandelingen door het erg afwisselende landschap van de Ooijpolders. Leuk om met zo'n groepje met twintig speurende ogen te zoeken naar vogeltjes, die dan liefst nog even moeten blijven zitten op hun tak, dakrand of paaltje. De blauwe lucht maakte helaas plaats voor dikke wolken en plensbuien; een koffiestop in het befaamde hotel-restaurant Oortjeshikken was een gezellig intermezzo.

Na de regen kwam de zon terug en konden we nog veel moois door de verrekijker en telescoopkijker bewonderen.

Leuke waarnemingen waren o.a.

- een Groenpootruiter samen met wat Oeverloperjes en een Ooievaar

Visarend

Illustratie: Lars Jonsson

- vier soorten Zwaluwen door elkaar te zien vliegen en de behuizing van de Oeverzwaluw
- Bontbekplevier, Kleine plevier, Kleine strandloper
- van vlakbij in de telescoop een Gele kwikstaart en een Oeverzwaluw die zich op verzoek van Bertus van alle kanten lieten bewonderen.
- veel Grasmussen
- af en toe een overvliegende Koekoek
- het geluid van de Dodaars en zelfs het gezang van een Nachtegaal.

Er was nog even grote opwinding toen er een Visarend in een wilg werd gesignaleerd, maar helaas trok hij zich terug (door de regen?) en liet zich niet meer zien.

Als laatste onderdeel van deze dag maakten we een wandeling door de Millingerwaard.

Deze Ooijbossen zijn op zich zelf al erg de moeite waard om doorheen te lopen. Het was er op dat moment heerlijk drassig en er waren veel mooie moerasbloemen. Vanuit de vogelhut hadden we een mooi zicht op de kolonie Zwarte sterns die daar aan het nestelen was.

Al met al hebben we 79 soorten vogels in de kijker gehad. Het was een gezellige, soms koude, maar leerzame dag. Bedankt Wim en Bertus voor de organisatie!

Haantje

Aangeboden: oude Korhanen vanaf 1981 compleet voor de liefhebber! Na telefonische/digitale afspraak kunnen ze gratis worden afgehaald bij: Wim Duurland, tel: 035 6217222, e-mail: wduurland@hetnet.nl.

Op zaterdag 4 juni j.l. stond een wandelexcursie over natuureiland Tiengemeten in het Haringvliet o.l.v. Dick Jonkers op het programma.

Peter Jan Senteur

Excursie naar Tiengemeten

We vertrokken om 6.00 uur met auto's vanaf Bussum-Zuid en hadden gelukkig de waarschuwing "Laarzen niet vergeten" ter harte genomen. Bij aankomst bij het Haringvliet begon het namelijk al flink te regenen en het hield niet op tot het middaguur. Het pontje wat ons brengen moest naar het eiland bleek pas om 10.00 uur te varen. Dick loste dat prima op, door ons eerst door een pas aangelegd natuurgebied aan de vaste wal te leiden. Daar zag ik al vele vogels, zoals Kwikstaart, Visdiefje, Meerkoet, Nijlgans en vijf jonge zwanen. En door de kijker van Douwe: een Blauwborst!

Om tien uur gingen we met het pontje over en onder de bezielende leiding van Dick het eiland op. Op Tiengemeten is een natuurontwikkelingsproject gestart dat het eiland moet omvormen tot een zoetwatergetijdegebied met een natuurlijke afwisseling van bos, grasland, moerassen, slikken en water. Wat een prachtig gebied heeft Natuurmonumenten in de jaren negentig aangekocht! Een tweetal boeren zijn nog op het eiland, maar als hun contract afloopt hebben de vogels het rijk alleen. Dit was mijn eerste kennismaking met een excursie van de VWG. Ik ben blij dat ik erbij was ondanks het slechte weer en de vermoeiende wandeling.

We zagen de volgende soorten:

Fuut	Kauwtje
Krakeend	Waterhoen
Pimpelmees	Dwergstern
Bergeend	Zilvermeeuw
Rietgors	Brandgans
Gierzwaluw	Kievit
Blauwe reiger	Boerenzwaluw
Grasmus	Huismus
Holenduif	Graspieper
Leeuwerik	Kleine zilverreiger

Kraai	Lepelaar
Aalscholver	Fitis
Knobbelzwaan	Blauwborst
Kleine mantelmeeuw	Meerkoet
Nijlgans	Grauwe gans
Witte kwikstaart	Kiekendief
Houtduif	Visdiefje
Scholekster	Tureluur
Ringmus	Torenvalk
Groenling	Huiszwaluw

Hop in de Bijvanck!

In april zijn overal gaaien actief en aan die soort dacht ik meteen toen er op 27 april j.l. tegenover mijn huis aan de Valk in de Bijvanck in een boompje een vogel ging zitten die daar op leek. Het was echter geen Gaai, maar een Hop die daarin was neergestreken. Met de verrekijker heb ik deze vogel minutenlang kunnen bekijken. Hij werd verontrust door een vuilniswagen die de wijk in kwam rijden en vloog weg.

De Hop is een onregelmatige gast in het werkgebied van de vogelwerkgroep en er zijn maar enkele tientallen waarnemingen gedaan. Vier waarnemingen stammen uit de bebouwde kommen van respectievelijk

Hilversum, Huizen en Blaricum (Jonkers et al. 1987). Hoppen houden zich dus wel vaker binnen bebouwing op. Vijf waarnemingen hebben betrekking op de eerste decade van mei en daar zit deze waarneming dichtbij. Hij past ook in het beeld van de voorjaarsstrek die zich in 2-3 weken afspeelt en van 1989-1998 een piek bereikte in de derde decade van april. Er wordt verondersteld dat in die jaren voorjaarsvogels met zuidelijke luchtstromingen over hun broedgebied heen zijn geschoten (Bijlsma et al. 2001).

Geraadpleegde literatuur:
Jonkers, D.A. R.A. Kole & J.Taapken 1987. Vogels tussen Vecht en Eem. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum: 257.

(Bijlsma, R.G., Hustings, F. & Camphuysen, C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht: 308.

Truus Leurs

Hoppen

Illustratie: Arthur Singer

Uitdeveren

Subgroep Avifauna

Dit is de vaste rubriek van het coördinatieteam van de Subgroep Avifauna. Hier vindt u onder andere nieuws en feiten over de diverse werkgroepen, oproepen, onderzoeksvragen en voortgang van de projecten.

Noteer de avond van 20 oktober 2005 vast in je agenda! Op donderdag 20 oktober vindt voor alle leden van de VWG om 20.00u in de grote zaal van ons onderkomen in Westerheem een bijeenkomst plaats over een nieuw samen te stellen Broedvogelatlas van Noord-Holland. De SVN (Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland) wil 20 jaar na het verschijnen van Broedvogels in Noord-Holland (1990), - in 2010 het jaar dat de SVN 30 jaar bestaat - opnieuw komen met een broedvogelboek, een boek van en voor de Noord-Hollandse vogelaars. Maar dat kan niet zonder de medewerking van de 14 bij de SVN aangesloten vogelwerkgroepen, waaronder de VWG het Gooi en Omstreken. Vandaar dat wij het enthousiasme willen peilen voor dit project bij de leden van onze VWG.

Het betreft een kwalitatief verspreidingsonderzoek op basis van 1x1km hokken, dat wil zeggen dat binnen een kilometerhok alleen gekeken wordt of de betreffende soort in het bewuste hok broedt. De bedoeling is dus niet om van elke soort het precieze aantal broedparen vast te stellen. Ons werkgebied bestaat uit een kleine 300 kilometerhokken; het onderzoek zal zich over drie jaar uitstrekken (2006 tot en met 2008).

Op de Subgroepvergadering van 27 september aanstaande zullen de coördinatoren van de verschillende Werkgroepen aangeven of de leden van hun eigen werkgroep er voor voelen aan dit project mee te willen werken. Op donderdag 20 oktober zal de SVN in Westerheem uitgebreid uitleggen wat de bedoeling is en hoe de uitvoering gaat verlopen.

Op deze avond kunnen alle leden van de VWG mee praten over het wel of niet meedoen aan dit project.

Na deze informatieronden kan er binnen het Coördinatie Team van de Subgroep Avifauna in samenspraak met het VWG-bestuur besloten worden of de VWG gaat mee werken aan het tot stand komen van het nieuwe broedvogelboek.

Op de SVN-vergadering van 3 november zal uiteindelijk het standpunt van de VWG het Gooi en Omstreken toegelicht worden.

Namens het Coördinatie Team Subgroep Avifauna
Cor de Kruif, secretaris CT
De Dam 72, 1261 KV, Blaricum
tel. 035-5258299
emailadres:
cor.francisdekruif@wanadoo.nl

Expositie in Theetuin Eemnes

Van woensdag 10 augustus tot en met zondag 14 augustus bestaat de mogelijkheid om in de druk bezochte theetuin in Eemnes vogelschilderijen, aquarellen en tekeningen te exposeren én te verkopen. De vogelwerkgroep staat daar op zaterdag en zondag ook, met de informatie- en verkoopkraam.

Voor bezoekers: Theetuin Meentweg 131, Eemnes. Zie ook

op de website: <http://www.theetuineemnes.nl>

De routebeschrijving:

Vanaf A27 afslag 34 Laren-Eemnes. Vanuit Almere bij (koeienrotonde) linksaf; vanuit Utrecht Eemnes aanhouden, bij koeienrotonde rechtdoor. Daarna bij tweede (koeien) rotonde rechtsaf Laarderweg. Deze uitrijden tot T-splitsing en daar linksaf: Meentweg. Aan het eind over

bruggetje linksaf. Links en rechts van de weg zijn parkeerplaatsen.

Met openbaar vervoer lijn 156 of 134. Uitstappen bij carpoolplaats Bijvanck Blaricum. Bij de verkeerslichten de weg naar het zuiden oversteken en daarna over het kleine viaduct de A27 over. Totale loopafstand ca. 300m.

Op zaterdag 11 juni 2005 overleed in de vroege ochtend in zijn eigen huis te Baarn op 85-jarige leeftijd Dr. Gerardus Albertus de Vries, Officier in de Orde van Oranje Nassau en groot natuur-kunstenaar.

In memoriam Gerard de Vries

Gerard de Vries werd op 9 december 1919 in Haarlem geboren. Twee jaar later verhuisde het gezin naar Baarn. Op de lagere school was de interesse in de natuur al aanwezig. Met zijn jong overleden schoolvriend Ferdinand Volkers trok hij de bossen in. In het begin hadden ze nog geen verrekijkers. Alleen door spieden en sluipen konden ze vogels dicht genoeg naderen. Later mocht Gerard van zijn ouders een klein toneelkijkertje gebruiken. Zijn tweede kijker kreeg hij van zijn moeder, een Zeiss 8x30, welke hij zijn verdere leven heeft gebruikt.

Één van de eerste vogelboeken van Gerard was "Hoe heet die vogel", uit 1927, geschreven door Jan P. Strijbos. Echte veldgidsen waren er toen nog niet. Om dat gemis aan te vullen maakte Gerard zelf zgn. determineersleutels of tabellen, in het veld aangevuld met nadere bijzonderheden.

Als jong NJN-er leidde Gerard vogelzangexcursies, zijn specialiteit. Bij vogelgeluiden was het: "Veel doen, veel luisteren en voor het gevoel helpt het als je muzikaal bent".

Met het natekenen van plaatjes en foto's van planten en dieren begon Gerard al op heel jonge leeftijd. Ook schilderde hij graag portretten. Als kind kreeg hij een tijdlang les van de Baarnse kunstenaar Jaap de Ruig. Ook liet hij zich door de

bekende schilder en tekenaar Rein Stuurman adviseren. Vanaf 1952 was hij hoofd van de afdeling Medische Mycologie tot aan zijn pensioen in 1985. Tijdens de vele buitenlandse congressen plakte Gerard er vaak nog een reis aan vast om met een klein gezelschap, of alleen, de natuurterreinen in te trekken. Om goed voorbereid het gebied in te gaan schreef hij vooraf mensen aan om informatie, hetgeen vaak resulteerde in jarenlange vriendschap. Van de talrijke reizen die Gerard gemaakt heeft kunnen onder meer genoemd worden: Kenia, Zuid-Afrika, Noord-Amerika, Madagaskar, Canada, Japan, Nieuw-Zeeland, Colombia, Indonesië, Sri Lanka, Rusland en Israël.

Vanaf 1934(!) tot aan het eind van zijn leven hield Gerard altijd trouw een natuurdagboek bij door aantekeningen te maken in het veld. Één van zijn eerste waarnemingen was: "Gezien bij de Zuiderzeemonde, 30 Velduilen. Waren niet schuw". Hij deed alles puur voor zichzelf: "om het vast te houden". Van zijn dagboeken (1934-1985), is destijds dankbaar gebruik gemaakt voor het boek "Vogels tussen Vecht en Eem" uit 1987.

Gerard omschreef zijn interesse voor de natuur: "Het is net een virus, dat heel specifiek bepaalde mensen aantast, een virus met milde, aangename symptomen. Het is wel hardnekkig en blijft je hele leven in je

lichaam zitten. Soms is het ook besmettelijk. De algehele natuur heeft je na verloop van tijd gevormd, door een drang om naar buiten te willen. Je zult nooit deze drang verleren om verder te willen kijken". Over vogels zei hij: "De vogel een geweldige schepping, vrij in de lucht, en het zich vrij maken van de aarde".

Begin 2005 werd er een gezwel in de maagstreek geconstateerd waar niets meer aan te doen was. Gerard had nog twee wensen; geen pijn en zo lang als mogelijk in zijn eigen huis blijven. Gelukkig kwamen beide wensen uit.

Bij het afscheid van Gerard, op diens studeerkamer, lagen onder meer zijn onafscheidelijke Zeiss verrekijker en alpinopet symbolisch op zijn kist, tussen de veldboeketten, zijn microscoop, tekeningen en boeken. Met het overlijden van Gerard de Vries is een unieke amateurveldornitholoog van de oude stempel heengegaan, en bovenal een buitengewoon fijn mens.

Ik bracht menige middag of avond met Gerard door om te luisteren naar zijn belevenissen. De verhalen van Gerard vormden altijd een grote stimulans voor mijzelf.

Marc van Houten

In ganzenpas over het laarzenpad

Na een slechte periode was het op 14 juni voor het eerst weer mooi weer. Er was dan ook veel belangstelling voor de avond-excursie via het laarzenpad langs het Naardermeer naar de Bovenmeent. Onder leiding van Jan Bos en Wery Hegge trokken de 30 deelnemers in ganzenpas over het laarzenpad. Onderweg werd vooral geluisterd naar zangvogels en geoefend in het herkennen van de zang en andere geluiden van Roodborst, Vink, Winterkoning en Zanglijster. Toen we eenmaal uit het bos waren zag men in de verte op een paaltje een "jonge Spreeuw"? Door de telescopen bleek het een Grauwe vliegen-vanger te zijn, waarvan de kenmerken (platte snavel, lichte vlek op vleugel) goed te zien waren. Vliegen of muggen vangen deed hij echter niet. Dat werd wel gedaan door vele zwaluwen. De muggen voedden zich ondertussen met de excursiedeelnemers, die zich deze avond pijnlijk onderaan de voedselketen bevonden.

Bij de Bovenmeent en het kijkscherm konden we nog genieten van de gebruikelijke vogels, waaronder een Grote zilverreiger, vissende Lepelaars en Brandganzen in de polder. Bijzonder was een Sprinkhaanzanger, die zich niet verstopte in het riet en zich al snorrend goed liet bekijken door de telescoop. Na een prachtige zonsondergang werd teruggewandeld. De mistflarden over de weilanden vormden een sfeervolle afsluiting van deze mooie avondwandeling. Volgend jaar weer doen, en dan de muggenolie niet vergeten.

Rien Rense (die ook de foto's heeft gemaakt)

Indrukken van de Jeugdcurcus Vogels kijken 2004/2005

Op zaterdag 25 september 2004 vond de als altijd feestelijke opening plaats van het nieuwe seizoen. Alle kinderen uit groep 1 en 2 en ook de jeugdleiders, Sjoerd en Christian, waren aanwezig evenals alle oudgedienden en een nieuwe cursusleider: Anneke van Dalen. Bij toerbeurt gingen groepjes kennismaken met wat er in het nieuwe jaar zou worden georganiseerd. Je kon naar vogelgeluiden luisteren en er was een videoband over roofvogels. Weer een ander groepje haalde braakballen uit elkaar en keek naar de verzameling van Bertus van den Brink over alles wat maar met uilen te maken heeft. En er was ook een ruimte met posters over de vogel in het nieuws. Er was ook een excursie aan vastgekoppeld op het landgoed Boekestein. Zo kon er een Grote bonte specht worden bekken die een eikel aan het kapot pikken was, vastgezet in een Robinia. Er waren Boomkruipers en Boomklevers en ook tot onze verrassing een Boomvalk boven ons hoofd.

Op 2 oktober werd er in ruil voor het gratis onderdak bij Natuurmonumenten gewerkt in het bos Bantam. Onderweg zagen we de rups van de Meriansborstel. Het wemelde van de paddestoelen, waaronder het Porseleinzwammetje en de Kleine stinkzwam. In het bos stonden ook vele Witte kluiszwammen. Vinken en Roodborstjes maakten het werk vrolijk. Voor de proviandering was heel goed gezorgd door Atie (limonade, koeken en appels in overvloed).

Op zaterdag 16 oktober volgde een heel boeiende lezing van

Bertus van den Brink over de IJsvogel. De kinderen zaten ademloos te luisteren en schreven het nodige op over de kenmerken en de verschijning van de IJsvogel. En over hoe hij zijn nestgang graaft van wel dertig tot honderd centimeter lang met een diameter van vijf tot zes centimeter. IJsvogels verblijven het liefst in de buurt van stromend water met voldoende rust, schaduw en voldoende begroeiing. In Boekestein bevinden zich ook meerdere nestgangen. We zijn er ook naar gaan kijken in de excursie op die dag. Het tweede uur bestaat namelijk altijd uit een wandeling. Dit was dan het thema "Vogel centraal".

Twee weken later op 30 oktober was er een fietsexcursie naar de Hilversumse Bovenmeent. Het was een dag met dichte mist. Het eerste, wat opviel, was een voorbij vliegende IJsvogel die in een rechte lijn trok naar de bebouwde kom. Honderden Grauwe ganzen, overvliegende Kolganzen en een Witgatje werden

gezien. Zo ook Pijlstaarten, Slobeenden, Wintertalingen, Tafeleenden en nog enkele Aalscholvers. In de verte werd een Bosuil gehoord. Dit sloot ook goed aan op het thema van zaterdag 13 november: Bertus sprak over uilen. Ook nu weer deed hij dat vol enthousiasme en bovendien systematisch. De aanwezige opgezette uilen uit de verzameling van de subgroep excursies voldeden goed: de Steenuil, de Ransuil, de Bosuil en de Kerkuil. Op het landgoed Boekestein bevinden zich overigens circa drie broedparen Bosuilen. Ook komen er Ransuilen voor.

Op vrijdagavond 26 november 2004 volgde dan de avondexcursie-uilen onder leiding van Bertus op Kasteel Groeneveld. De excursie startte om 20.00 uur. We hadden geluk. Het afspelen van een bandje leidde tot veel reacties. Meerdere mannelijke Bosuilen zijn gehoord en ook het geluid van het vrouwtje. We waren net op tijd klaar, toen het eindeloos begon te stortregenen.

Op zaterdag 18 december 2004 werden de nestkasten op Boekestein schoongemaakt onder leiding van Frans van Klaveren. Dat was een feest van onderzoek en herkenning. Het is altijd leuk om met je handen te werken, de nestkasten schoon te borstelen en waar nodig te repareren en opnieuw op te hangen. Ook de nesten en de daarin rondzwermende insecten vormden een bron van belangstelling. De nieuwe binoculaire stereoscopen konden daarop goed worden uitgeprobeerd.

Nesten van mezen, Boomkruipers en Bonte vliegen-vangers werden uit de kasten verwijderd. Klaar voor het nieuwe jaar!

Op zaterdag 15 januari volgde na een maand pauze het thema: Wintergasten, onder leiding van Paul Keuning. Dia's werden getoond van de Rietgans met zijn gele en zwarte snavel en zijn oranje poten. Brandganzen kwamen voorbij, Kolganzen, Zaagbekken, Zeearend, Kleine zwaan, Wilde zwaan, Pestvogels, Bonte kraaien, Koperwieken en als bijzondere gasten de Geoorde fuut, Middelste zaagbek, Eider- en IJseend. Te veel om op te noemen. Ingegaan werd op de achtergronden van de vogeltrek, terwijl daarna in groepjes-van-twee vragen konden worden beantwoord

over: waar bepaalde soorten hun broedgebieden hebben, waar ze vandaan komen en hoe ver ze moeten vliegen om in ons land te komen.

Op zaterdag 29 januari vond vervolgens de Wintergasten-excursie plaats in het Oostvaardersplassengebied onder leiding van Derek Lao't en in aanwezigheid van Bertus van den Brink aan de Knardijk. We startten bij het informatiecentrum van Staatsbosbeheer. Ook dit was een bijzondere dag. Wel bewolkt en koud, +3!C, later iets opklarend. Drie Watersnippen zaten op onze komst te wachten. Interessant waren de Klap-ekster, de Nonnetjes, de talloze Goudplevieren temidden van de Kieviten en ook de Ruigpoot-buizerd met zijn witte staart en

zwarte staartband, zoals Derek goed kon uitleggen. Het was een mooie dag met zwermen Vinken van honderden exemplaren, waarbij de mannetjes overheersten.

Er waren nog enige cursus-dagen te gaan, waaronder een cursusdag over snavels, het schoonmaken van een vogel-eiland of een ander gebiedje, nesten en eieren van roofvogels, een excursie en het thema "de vogel in het nieuws", evenals zomergasten. In het weekeinde van 16 op 17 april was de afronding van het jaar met een kampeerweekeinde in de Lage Vuursche. Voor de kinderen en de leiding was het weer één groot feest!

Pieter Bogaers

Hé, ga je mee vogels kijken!!

Als je graag bezig bent in de natuur, dan is deze cursus iets voor jou.

Voor kinderen van 8 tot 13 + . Het is op zaterdagochtend van 10 -12 uur. De excursies duren soms langer.

De ochtend bestaat uit een deel theorie met dia's, vogelgeluiden, verhalen, maar ook soms werken in de natuur en natuurlijk gaan we op onderzoek uit in bos, weide en aan het water. We starten in september en eindigen in mei, de cursus is om de week.

De cursus wordt gegeven onder leiding van leden van de Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken en is bij het Bezoekerscentrum van Natuurmonumenten in 's Graveland.

De kosten bedragen € 25, Heb je zin om mee te doen?

Geef je op bij:
Atie v. Klaveren
Berkenhof 3
1241 VP Kortenhoef
tel 035 - 6561426.

Oproep: Cursusleiders gevraagd

De "Jeugdcurcus vogelkijken" is op zoek naar enthousiaste leiders, die het overbrengen van hun kennis aan kinderen een uitdaging vinden.

In september starten we voor het 9e jaar met de jeugdcurcus, voor kinderen van 8 tot 13+.

Op een speelse manier bezig zijn met kinderen en natuur, wie meldt zich aan bij:

A.C.L. van Klaveren- van. Oord,
Berkenhof 3
1241 VP Kortenhoef
tel 035-6561426

Een naam voor ons vogelhuis?

In de afgelopen maanden is de nieuwe verenigingsruimte in de serviceflat "Westerheem" verder ingericht. Zo is er beveiliging aangebracht, het archief zit in de kast en de ruimte is aangekleed. Wat nog ontbreekt, is een passende naam voor ons nieuwe vogelhuis. Het bestuur zou daar graag ideeën voor ontvangen. Het moet een roepnaam worden, die gemakkelijk in de mond ligt. Even brainstormen gaf al leuke mogelijkheden:

- Vogelheem/huis
- Korhanenhok
- Bolderheem/plek.

Wilt u ons helpen, stuur dan uw voorstellen of commentaar naar Rien Rense, Elzenlaan 40, 1214 KM Hilversum (r.rense@chello.nl).

Mogelijke oorzaak is de grote droogte in Zuid-Europa, waardoor de soort wellicht is uitgeweken naar het noorden. Het wachten is nu uiteraard op geslaagde broedsels. Het grote aantal is op zich al bijzonder, maar succesvolle broedsels zouden met recht een kroon op het gevoerde beheer zijn.

Phil Koken

Invasie van Kleinst waterhoen in Gooi en omstreken

In Polder Achteraf, een voormalig graslandgebied op de grens van Noord-Holland en Utrecht tussen Hollandsche Rading en Tienhoven, zijn in juni minimaal vijf territoria van Kleinst waterhoen vastgesteld. Dit aantal is in Nederland sinds 1971 niet meer voorgekomen. In dezelfde periode zijn in de hoogwaterbuffer van het Naardermeer, de Nieuwe Keverdijksche Polder, drie territoria vastgesteld, zodat van een kleine invasie sprake is. Beide gebieden zijn in beheer bij Natuurmonumenten.

Het Kleinst waterhoen (*Porzana pusilla*) is een typische pioniersoort van jonge moerasstadi, waarbij waterpeil en vegetatiestructuur belangrijker zijn dan de soorten-samenstelling. In Nederland zijn vooral de jonge natuurontwikkelingsgebieden met een (semi-)natuurlijke waterbeheer-

sing zeer aantrekkelijk. Tot afgelopen najaar zorgde slechts een klein windmolentje voor watertoevoer naar Polder Achteraf. Met als gevolg dat bij zeer warm weer het gebied nagenoeg geheel uitdroogde. Sinds eind 2004 wordt de waterstand van Polder Achteraf gereguleerd door een elektrische pomp, zodat er ook in de zomermaanden nog meerdere plasjes en slootjes met voedselrijke vegetatie zijn.

Het Kleinst waterhoen is in Nederland een vrij zeldzame vogel. Er zijn slechts ruim 60 gedocumenteerde gevallen van ruim 90 individuen in de afgelopen 200 jaar. De vogel, die ongeveer zo groot is als een spreeuw, is niet zozeer schuw, maar leeft wel een voor waarnemers nagenoeg onzichtbaar bestaan. Omdat sinds 1972 geen zeker broed-

geval meer is vastgesteld, staat de soort op de Rode Lijst. Ook op Europees niveau is de soort zeldzaam, met naar schatting hooguit 110 paar in de hele Europese Unie. Behalve het Kleinst waterhoen bevinden zich in Polder Achteraf en rond het Naardermeer ook andere rallen, zoals Porseleinhoen en Waterral. Ook zijn er drie baltsende watersnippen waargenomen. Met een natuurlijke waterbeheersing, een juist vegetatiebeheer met weinig begrazing en eventueel af en toe wat graafwerk zal de Polder Achteraf aantrekkelijk blijven voor al deze bijzondere en zeldzame vogelsoorten.

Informatie: Phil Koken, beheerder
Utrechts VogelNet, tel. 0346-566 214/ e-mail: vogelnet@zonnet.nl

Overgenomen uit Van Nature, juli/augustus 2005

Werkdag in het Landschap

Op zaterdag 24 september a.s organiseert Landschap Noord-Holland de Werkdag in het Landschap en wilt u voor deze dag van harte uitnodigen. Ook deze dag zal weer in het teken staan van uitwisselingen van ervaringen van vrijwilligersgroepen.

Dit jaar wordt de dag georganiseerd op de Suyderbreack bij

Scharwoude en het Landje van Naber bij Hoorn. De Suyderbreack is het laatste perceel van de polder "Beschoot". Het huidige landschap is een veenweidegebied dat in 1999-2000 is heringericht. Tijdens de herinrichting zijn bij het afgraven van de humuslaag, 25 historische daliegaten tevoorschijn gekomen. Werkgroep De Tafel-eend beheert dit unieke natuur-

gebied. Niet alleen de Tafel-eend is actief op de Suyderbreack ook de werkgroep KNNV afdeling Hoorn inventariseert de flora en fauna. Bovendien beheert KNNV het Landje van Naber. Dit binnendijkse weiland met kwel heeft verschillende zoneringen van licht vochtig naar drassig waardoor het botanisch waardevol is. Ook is dit Landje erg belangrijk voor trekvogels.

Met beide gebieden en werkgroepen zullen we kennismaken. De ontvangst, lunch en afsluiting van deze werkdag zal plaatsvinden in het restaurant de Karperput in Scharwoude.

Voor deze dag kunt u zich opgeven voor 11 september, via: Landschap Noord-Holland, Antwoordnummer 263 1900 VB Castricum.
Opgave per e-mail kan ook: lzeinstra@landschapnoordholland.nl

Begin september zal meer informatie worden toegestuurd.

Op verzoek kunnen wij uitnodigingen voor de Werkdag per email aan uw werkgroepleden verzenden. Wij verzoeken u de betreffende emailadressen door te geven.

Opgave kan door het doorgeven van:

- Naam vrijwilligersgroep
- Aantal personen
- Namen en emailadressen

- Hoeveel personen per auto komen
- Hoeveel personen per openbaar vervoer komen
- Hoeveel personen een vegetarische lunch willen.

Svp insturen vóór 11 september naar: Landschap Noord-Holland T.a.v. Lidy Zeinstra
Antwoordnummer 263
1900 VB Castricum
of per email: lzeinstra@landschapnoordholland.nl
Lidy Zeinstra, coördinator vrijwillig natuurbeheer

Belgische Nijlgans in het Eemmeer

Het hele jaar door zijn in en bij het Eemmeer Nijlganzen te zien. Meestal zijn ze ook te vinden op het visdieveiland, dat dicht bij het met bos bedekte eiland de Dode Hond ligt. Op 4 juni 2003 voer ik met de boot van Staatsbosbeheer vlak langs dit eiland en zag toen een Nijlgans met een kleurring, waarvan ik het nummer kon aflezen. Op de website met kleurringprogramma's bij vogels was niets te vinden en de waarneming verdween in het veldwaarnemingenboekje.

Bij toeval kreeg ik onlangs een nummer van het Belgische tijdschrift *Mens en Vogel* in handen dat al dateerde van 1995. Daarin stond een artikeltje over Nijlganzen met kleurringen. Hierin stond beschreven dat zich in het Brussels gewest tijdens de jaren tachtig Nijlganzen hadden gevestigd, waarvan in 1993 het aantal werd geschat op 350 exemplaren. Die vogels verplaatsten zich tussen de verschillende parkvijvers. Met als doel de uitbreiding en verplaatsingen van deze ganzen vast te leggen begon het Koninklijk Belgisch

Instituut voor Natuurwetenschappen met medewerking van het Brussels Instituut voor Milieubeheer aan een studie. Hiervoor werden de Nijlganzen, behalve van een aluminium ring, voorzien van een kleurring met inscriptie.

Vanuit hun broedgebieden bij de Nijl kunnen zich over grote afstanden verplaatsen, tot 100 kilometer van hun broedgebieden of geboorteplaatsen (Cramp 1997). Van de Nijlganzen die in Nederland voorkomen wordt vaak aangenomen dat zij uit de omgeving van de waarnemingsplaatsen afkomstig zijn. De door mij afgelezen ring van de Nijlgans bleek op 7 juli 2001 te zijn aangelegd bij een kuiken in het gemeentepark van Zaventem bij Brussel. De afstand tot de waarnemingsplek is hemelsbreed 167 kilometer. Navraag bij het Vogeltrekstation in Heteren leerde dat er ook een Nederlandse terugmelding is uit België. Deze vogel was op 16 januari 2001 door een ganzenflapper in de omgeving van Maren-Kessel (N-Br.) geringd en werd teruggemeld op 1 april

2002 uit Piétre Bais, zuidelijk van Leuven. Hier bedroeg de afstand hemelsbreed tussen de ring- en waarnemingsplaats 125 kilometer. De hamvraag is nu, afgaande op de terugmelding uit de broedtijd of deze vogel ook van origine Belgisch was.

Geraadpleegde literatuur.
Buijs R.J. & D.L. Thomson 2001. Van 1911 tot en met 2000: een overzicht van geringde en teruggemelde vogels in Nederland. Op Het Vinkentouw nr.95.
Cramp, S. (editor) 1977. Handbook of the Birds of the Middle East and North Africa. Vol. I. 446. Oxford University Press, Oxford: 446.
Van Noordwijk A.J., Speek G., Clark J.A., Rohde Z., & Wassenaar R.D. 2003. The EURING exchange code 2000. *J.Ornithol.* 144:479-483.

Dick A. Jonkers

Programma

Zaterdag 26 en en zondag 27 augustus: Vogelfestival in de Oostvaarders-plassen bij Lelystad. Het evenement staat in het teken van moerasvogels. Alle vogel- en natuurliefhebbers kunnen tijdens het Vogelfestival hun hart ophalen. Iedereen is van harte welkom! Meer informatie vindt u op: www.vogelfestival.nl

Zaterdag 3 september: Ochtend wandel excursie door en rond het Naarderbos en de Hollandse brug o.l.v. Rob van Maanen en Wouter Rohde Vertrek om 7.30 uur vanaf de parkeerplaats onderaan de afslag Gooimeer aan de A1 (parkeerplaats ANWB). Dit is een gebiedje, dat vol verrassingen zit.

Zondag 18 september: Ochtend wandelexcursie door de Amsterdamse waterleidingduinen o.l.v. Piet Spoorenberg en Guust Proost. Vertrek om 6.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Dit is een prachtig gebied en het moment de vogeltrek over en door de duinenstreek te aanschouwen. De waterpartijen in deze duinen leveren misschien ook nog leuke verrassingen op als gevolg van de najaarstrek.

Zaterdag 24 september: startdatum van de jeugdcursus die tot en met mei 2006 duurt. De jeugd kan zich telefonisch opgeven bij Atie van Klaveren: 035 6561426. Zie artikels elders in deze Korhaan.

Donderdag 29 september: lezing door Jan van Holten over Oost-Polen: "Bialowieska en Biebrza". Als fervent liefhebber van dit prachtige gebied heeft Jan in alle jaargetijden ongeveer een tiental bezoeken hieraan gebracht. Gewapend met kijker en camera heeft hij inmiddels een rijk arsenaal van mooie opnamen opgebouwd. Hieruit zal hij ons vanavond een aantrekkelijke compilatie tonen met enerzijds voor ons de focus op de vogelwereld en anderzijds de beelden van dieren, landschap en bewoners. Voor hen die er al eens geweest zijn een weerzien van herkenbare gebieden.

Zaterdag 1 oktober: World Birdwatch. Op zaterdag 1 oktober a.s. is het weer zover: de World Birdwatch. Evenals de voorgaande jaargangen zal deze happening in ons land worden georganiseerd door Vogelbescherming Nederland. Over de hele wereld nemen duizenden vogelaars deel aan dit evenement van BirdLife International. Zie artikel: Telpost Corversbos 2005.

Vrijdag 7 tot zondag 9 oktober: Najaarsweekeinde op Schiermonnikoog. Een oude vertrouwde bestemming, welke garant staat voor een heerlijk weekeinde genieten van veel vogels in een goed gezelschap. U dient zich schriftelijk liefst zo snel mogelijk maar uiterlijk vóór 15 augustus op te geven bij Joke van Velsen per gewone post (adres achter in de Korhaan) of elektronische post (jokevanvelsen@planet.nl) met vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer. De kosten bedragen € 65,- per persoon (overnachtingen, fietsen, eten en drinken, organisatiekosten). Dit bedrag dient uiterlijk 1 augustus 2005 overgemaakt te zijn op postrekening 2529179 t.n.v. Penningmeester Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken te Hilversum onder vermelding van "Schiermonnikoog". Indien op 15 augustus 2005 de aanmelding en betaling niet ontvangen is, dan is deelname niet meer mogelijk. Deelnemers krijgen 1 à 2 weken voor aanvang nadere informatie thuisgestuurd. De excursies starten op vrijdagochtend (boot vanaf Lauwersoog om 9.30 uur) en eindigen op zondagmiddag.

Donderdag 20 oktober: voor alle leden van de VWG vindt om 20.00 uur in de grote zaal van ons onderkomen in Westerheemáeen bijeenkomst plaats over een nieuw samen te stellen Broedvogelatlas van Noord-Holland. (zie: Ingezonden brief en Uit de Veren, elders in deze Korhaan)

Donderdag 27 oktober: lezing van Ko de Korte over "Groenland, land van zeevogels en eskimo's". In verband met zijn promotieonderzoek heeft Ko Groenland vele malen bezocht voor langere perioden. Vanavond laat hij ons een reeks van beelden zien over uiteraard de vogels van dit ruige land en de tot de verbeelding sprekende oorspronkelijke bewoners. Ook andere bewoners zoals zeehonden, ijsberen, muskusossen en walvissen zullen het beeldveld passeren. Het geheel zal ons ongetwijfeld een mooie en fascinerende kijk op dit woeste en fascinerende land geven.

Zondag 30 oktober: Ochtend wandel en kijkexcursie naar Delta Schuitenbeek o.l.v. Piet Spoorenberg. Vertrek om 8.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Dit is een relatief nieuw gebied met natuurontwikkeling in het randmeer. Het zal er ongetwijfeld weer rijk zijn aan watervogels.

Zondag 13 november: Openbare excursie door de Eempolders. Vertrek om 9.00 uur vanaf het grote parkeerplein bij de RaBobank te Eemnes. Deze excursie is openbaar en dus zijn ook niet leden van harte uitgenodigd om deel te nemen. Neem familieleden, vrienden, bekenden, collega's een keer mee. Echter, kinderen jonger dan 12 jaar en ook honden kunnen niet mee. De excursie zal ook bekend gemaakt worden in de regionale pers.

Donderdag 24 november: algemene ledenvergadering (onder voorbehoud) over de begroting en de plannen voor het komende jaar. Na de pauze volgt een lezing, waarvan de spreker en het onderwerp in de volgende Korhaan bekend gemaakt worden.

Zaterdag 26 november: Dag auto excursie naar Den Oever e.o. (bij Den Helder) o.l.v. Jan Bos en Wery Hegge. Vertrek om 8.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Eten en drinken voor de hele dag meenemen.

Zaterdag 26 november: Landelijke SOVON-dag wordt georganiseerd in Nijmegen. Behalve een keur aan lezingen zijn er vele stands van vogelwerkgroepen, organisaties en handelaren met boeken, tijdschriften, kijkers, reizen en informatie. Altijd een goede gelegenheid om de laatste nieuwe vogelboeken te bekijken, een andere kijker uit te proberen of gewoon weer eens bij te praten met collega-vogelaars. Informatie op www.sovon.nl.

Zondag 11 december: Ochtend wandel excursie over de Huizerpier en door de Wolfskamer. Vertrek om 9.30 uur bij de parkeerplaats aan de haven van Huizen bij de kalkovens..

2006

Zaterdag 14 januari: Dag auto excursie langs de vogelkijkhutten van de Zuid Hollandse en Zeeuwse eilanden o.l.v. Dick Jonkers en Adrie Vermeule. Vertrek om 7.30 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zondag 5 februari: Ochtend wandel excursie rond de Stichtse brug o.l.v. Bertus van de Brink en Rob van Maanen. Vertrek om 8.30 uur vanaf de parkeerplaats bij de tennisclub van Blaricum (richting surfstrand van Huizen aan de linkerzijde).

Zaterdag 25 februari: Lange ochtend excursie naar de pier van IJmuiden o.l.v. Jan Bos en Wery Hegge. Vertrek om 8.00 uur vanaf het station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw).

Zondag 16 april: Openbare ochtend wandel excursie door de bossen van Monnikenberg te Hilversum. Deze excursie is openbaar en dus zijn ook niet leden van harte uitgenodigd om deel te nemen. Neem familieleden, vrienden, bekenden, collega's een keer mee. Echter, kinderen jonger dan 12 jaar en ook honden kunnen niet mee. De excursie zal ook bekend gemaakt worden in de regionale pers.

Weekend van 12, 13 en 14 mei: Kampeer weekeinde in Zuid Limburg

Zelfverzorgings-kampeerevening Zuid Limburg. We kamperen op de camping Oosterberg in Epen. De excursies starten op vrijdagochtend 12 mei om 10.00 uur en eindigen zondag 14 mei in de loop van de middag. Dit wordt echt een wandelweekeinde, waarin we al wandelend genieten van de omgeving en de daarin voorkomende vogels. Deelnemers krijgen 1 à 2 weken voor aanvang nadere informatie thuisgestuurd.

U dient zich schriftelijk liefst zo snel mogelijk maar uiterlijk vóór 1 maart 2006 op te geven bij Joke van Velsen per gewone post (adres achter in de Korhaan) of elektronische post (jokevarvelsen@planet.nl) met vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer. De kosten voor kamperen, eten en drinken betaalt iedere deelnemer zelf. Kampeertarieven 2006 zijn nog niet precies bekend. Voor meer informatie over de camping en de tarieven zie: www.camping-oosterberg.nl. De regeling voor deelnemersbijdrage in de organisatiekosten wordt later bekend gemaakt.

13, 14 en 15 oktober: Najaarsweekeinde op Terschelling

Excursies **binnen** ons werkgebied vertrekken altijd vanaf de plaats waar de excursie wordt gehouden. Bij excursies **buiten** ons werkgebied wordt steeds vertrokken vanaf NS-station Bussum-Zuid. Leden die niet over een auto beschikken kunnen vanaf dit verzamelpunt meerijden. Mocht u willen deelnemen aan een bepaalde excursie, maar ondervindt u problemen met het bereiken van de plaats van samenkomst omdat u bijvoorbeeld niet over eigen vervoer beschikt, schrijf dan een briefje aan Joke van Velsen (adres achter in de Korhaan). Geprobeerd zal dan worden een passende oplossing voor u te vinden.

Deelnemers aan de excursies wordt dringend verzocht om bij alle excursies voor de aangegeven tijd aanwezig te zijn, zodat op tijd vertrokken kan worden. De bij iedere excursie vermelde deelnamebedragen dienen te allen tijde volledig te worden betaald, dit ongeacht de vraag of volledig aan het programma wordt deelgenomen. Ook indien men van bij de prijs inbegrepen zaken geen gebruik maakt, is het volledige bedrag verschuldigd. Bij afmelding tot een week van tevoren bij weekends en excursies waarvoor betaald moet worden, worden naast de reeds gemaakte kosten tevens administratiekosten in rekening gebracht. Als u later afmeldt wordt maximaal 50% terugbetaald, dit afhankelijk van de reeds gemaakte kosten en de in rekening te brengen administratiekosten.

Voor de goede orde wijzen wij erop dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenootleden van de vogelwerkgroep. U wordt dringend verzocht naar deze excursies **geén kleine kinderen en géén honden** mee te nemen. Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

Ontvangen Literatuur

Samenstelling: Paul Keuning

Dit is een selectie van artikelen uit de lijst van tijdschriften die onze VWG toegestuurd krijgt. Speciale aandacht voor vogelnieuws in het bijzonder wanneer het onze regio betreft.

Argus jg 30 (1) april '05 - Faunabescherming H. Niessen geeft een toelichting op de juridische argumenten, waarmee het kievitseieren rapen in Friesland nu ontoelaatbaar is geworden. Het belangrijkste argument van de rechter in Leeuwarden is dat in de gangbare praktijk niet voldoet aan de 1%-eis. Het vangen van beschermde vogelsoorten mag maar op zeer beperkte schaal gebeuren, bijvoorbeeld voor onderzoek.

Ark & Eemlandschap jg 8 (1) voorjaar '05 - Rob Kole vertelt over de aanloopmoeilijkheden bij de invoering van de subsidieregeling agrarisch natuurbeheer (SAN) in het Eemland. Onderdeel van de SAN is weidevogelbescherming.

Boomblad, Alterra jg 17 (2) april '05 R. Kwak en A. van den Berg tonen in rapport 1008 aan dat meer dan tweederde van alle broedvogelsoorten in Nederland de afgelopen 25 jaar van areaal zijn veranderd. De vogels waarvan het areaal gelijk bleef zijn vooral de algemeen voorkomende soorten.

Dier en Milieu jg 80 (2) april '05 Blad voor handhavers op het gebied van ... H. Madern van de politie Hollands Midden gaat in op de vraag of het schieten van "schadelijke" dieren en vogels als Zwarte kraai en Houtduif in juridische zin jagen genoemd mag worden.

De DompHoorn jg 39 (1) mrt '05 Natuur- en vogelwacht Vijfherenlanden - Zuid-Holland. A. Vogel van de nestkastenwerkgroep doet verslag van de controle van 200 nestkasten. Hij vraagt zich af

waarom van de 20 Grauwe vliegenvangerkasten er maar 3 bebroed zijn. A. Kant van de weidevogelwerkgroep is blij dat de samenwerking met de boeren zo goed loopt, de meeste Grutto's worden door de boeren zelf opgespoord en beschermd.

Tussen Duin & Dijk jg 4 (1) '05 Natuur en landschap in Noord-Holland. De redactie stelt in zijn commentaar dat mozaïekbeheer de achteruitgang van het aantal weidevogels kan tegengaan. W. Tjisen geeft een toelichting bij de telling van Grutto's in Noord-Holland, waarbij de toename van het aantal IJlandse Grutto's opvallend is. Hij gaat ook in op de herkenning van de IJlandse Grutto. J. Philippone "Hoe komt het dat de Veldleeuwrik het in intensief gebruikt bollenland het zo goed doet?"

Dutch Birding jg 27 (2) '05 E. Ebels en C. Roselaar "Kleine Torenvalk bij Bergen NH." Verder 60 bladzijden vol vogels van over de hele wereld. Om het tot onze regio te beperken: natuurlijk een foto van de Taigaboomkruiper in Hilversum en liefst drie Zeearenden bij de Oostvaardersplassen.

Ficedula jg 34 (1) '05 Twentse Vogelwerkgroep W. Wijering "Monitoring van de Steenuil 2004" Kleinschalig landschap wordt schaars, maar is nog te vinden in Twente. De WG heeft veel ervaring met vorm en condities van Steenuilenkasten. P. v.d. Akker "Het broedseizoen 2004 van IJsvogel en Grote Gele Kwikstaart laat een herstel van de IJsvogel zien en opnieuw een stijging tot

ongekend niveau voor de Grote Gele Kwikstaart: 70 territoria.

Fitis jg 41 (1) '05 VWG Zuid-Kennemerland F. Hopman kan in zijn artikel over de Eksters van IJmuiden geen verklaring vinden waarom het aantal de laatste twee jaar weer vooruit gaat. J. Kuys commentarieert de brochure van Vogelbescherming Nederland over "Verstoringsgevoeligheid van vogels." Ook vogelaars verstoren de rust van vogels. F. Cottaar "Aantal broedparen van meeuwen en Sterns in IJmond in 2004."

De Grauwe Gans jg 21 (1) '05 Vogel- en natuurwacht Zuid-Flevoland. De ringgroep doet verslag: in 2004 werden 4838 vogels geringd, 56 soorten. Soorten die in grote aantallen geringd werden: Oeverzwaluw, Boerenzwaluw, Rietzanger, Kleine karekiet, Koolmees, de Tijftjaf en de Fitis. V. en T. Eggenhuizen "Knobbelzwanen in Almere": 30 nesten in en rond Almere werden in 2004 gevolgd. René Alma "Nog nooit werden begin september zoveel zeevogels op trek waargenomen langs de kust van Flevoland als in 2004!"

Knipsoekkrant jg 29 (1) '05 Faunabescherming - Buizerd afgeschoten bij Ritthem (PZC) Bordercollië op vogeljacht op Schiphol (Stentor), Natuurclubs in NH gaan ganzen bestrijden (NH Dagblad)

De Korhaan jg 33 (2) '05 Natuurpunt Noorderkempen. Weinig vogelnieuws.

De Kruisbek jg 48 (1) '05 Vogelwacht Utrecht F. Franssen "Weidevogelbescherming: slalommen in een mijnenveld." G. Visscher laat zien hoe in een bouwput in Amersfoort de belangen van de Oeverzwaluw en die van de aanne-mer behartigd werden.

Mens en Natuur jg 56 (1) '05 IVN Geen vogelnieuws, wel een leuk interview met Sietzo Dijkhuizen, de biograaf van Jac. P. Thijsse naar aanleiding van 100 jaar Natuurmonumenten.

Natuur Nabij jg 33 (2) mei '05 IVN Eemland Rien Broeckman maakt melding van de oprichting van een nieuwe werkgroep vogels binnen het IVN, ze heet "Vogelwerkgroep Soest". Voor wat betreft roofvogels en uilen werkt ze samen met onze VWG.

Van Nature jg 15 (3) maart '05 Ver. Natuurmonumenten. B. Blauwbroek en onderzoeker O. Brandsma hebben met een aantal maatregelen bereikt dat de weidevogelstand in de Wieden zich herstelt: bemesting, hoog waterpeil in brede sloten met voswerende randen zorgen hier voor. Gradus Lemmen heeft in een hoogspanningsmast bij het Naardermeer twee nestplateaus voor de visarend opgehangen.

Van Nature jg 15 (4) april '05 In de weg Hilversum - Weesp komen twee door-gangen van 75 meter, waardoor er een verbinding ontstaat tussen de Ankeveense plassen en het Naardermeer. Minister Veerman stelt in een interview

dat boeren minstens zo belangrijk zijn voor natuurbeheer als de grote natuurorganisaties. De commissie Toekomst Natuurbescherming blikt terug en zet beleidslijnen uit naar de komende decennia.

Landschap Noord-Holland jg 32 (1) mrt '05 M. Wesseling "Aalscholvers in NH". Deze perfecte visjager zit met 23.000 exemplaren in Nederland aan de tax. In NH zitten er 7300. Het aalscholvermekka ligt bij Enkhuizen. J. Stuart fietst vol bewondering rond polder De Rondehoep. **Sovon** nieuws jg 18 (1) mrt '05 Vogel van het jaar: de Tapuit, verdwijnt die stiekem als broedvogel uit Nederland. In januari 2004 werden tijdens de midwintertelling 5 miljoen watervogels geteld. Hoe zeldzaam is de Roodkeelpieper? Voor de Steenuil is een soortenbeschermingsplan opgesteld. Magnus Stewart Rob vertelt hoe verslavend het opnemen van vogelgeluiden is.

Terra jg 1 (3) mei '05 Een nieuw blad van de Stichting Natuur en Milieu. Geen specifiek vogelnieuws, wel aardige interviews met André Douvoet van de Christenunie en met Ivo de Wijs, op zijn zestigste nog steeds een verontwaardigde optimist.

De Tringiaan jg 28 (2) april '05 VWG Schagen e.o. R. Costers "Dwergmeeuwen bij de Abtskolk". A. Legue doet verslag van de vogel-alarmdienst, waar o.a.

een Kleine Alk, een Kerkuil en een Wulp opgevangen werden. J. Beers over de Midwintertelling van watervogels op 15 jan. '05.

Vanellus jg 58 (2) mrt '05 Bond van Friese Vogelbeschermingswachten P. de Bruin "De Huiszwaluw, een inventarisatie van Fryslân": een gestage achteruitgang.

Te Velde jg 12 (48) 2005 Veldbiologische werkgroep Gelderse Vallei en Eemland. A. van Keken en W. Knol "Broedvogelinventarisatie landgoed De Boom (Leusden)" Het aantal soorten is afgenomen, de algemene soorten worden algemener en de zeldzame soorten zeldzamer. L. van t Holt "Broedvogels van de Leusderheide 1980 - 2002" De Boomleeuwrik, de Grasmus en de Nachtzwaluw zijn vooruit gegaan in aantal, de overige soorten bleven stabiel.

Het Vogeljaar jg 53 (2) '05 J. Treep "Bijzondere partnerverhoudingen bij Flamingo's". J. Hulscher & p. Driessen constateren dat Roeken, Zwarte kraaien en Blauwe reigers graag zoetwatermossels en walnoten eten. Jan de Jong "Broedende Zwartkopmeeuwen in het binnenland van Friesland." Ook fraaie foto's, ingediend voor het juryrapport Jaap Taapken.

Vrienden van t Gooi (1) '05 Edwin Klomp "Honderd jaar natuurbescherming in Nederland en in het Gooi."

Mutaties Ledenbestand

Nieuwe Leden

MW M BLOKLAND	PLATAANLAAN 87	3741	BAARN	035	5463362
MW A BROUWER	NIEUWLANDHOF 191	1106 RT	AMSTERDAM	020	6911413
MW A SCHOENMAKER	SINT JANS LAAN 15	1402 LM	BUSSUM	035	6980252
P J SENTEUR	DONGE 39	1273 PM	HUIZEN		
MW M L TON-GERRITSEN	LOEVESTEIN 26	1275 CT	HUIZEN	035	5260564

Adreswijzigingen

MW J F M VAN BEEK	REE 9	1273 GP	HUIZEN	035	6212924
G HANSSSENS	KONINGIN WILHELMINALAAN	1411 EL	NAARDEN	035	6914860
E LEVITUS	AKKERDISTEL 7	3453 TR	DE MEERN	06	12211318
MW A DE VRIES-LEVIN	VAN RIEBEECKWEG 50	1212 EM	HILVERSUM	035	5395742

Bedankt

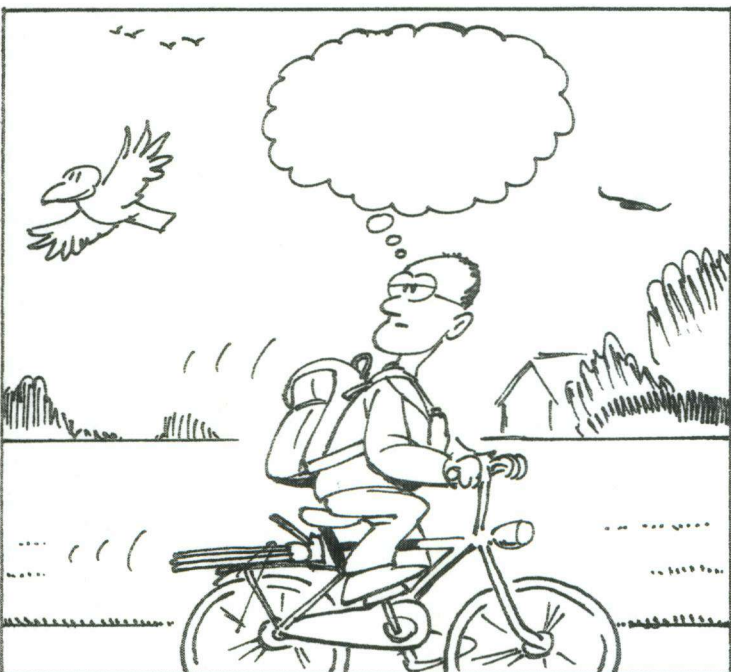
S BLOEMENDAAL	LOTHARIUSLAAN 101	1402 GJ	BUSSUM	035	6913026
A F E DUIM	NEPTUNUSSTRAAT 39	1223 HK	HILVERSUM	035	6853068
MW J C DUIM-VAN HARO	NEPTUNUSSTRAAT 39	1223 HK	HILVERSUM	035	6853068

Veldwaarnemingen

Samenstelling: Engbert van Oort

Kleine zilverreiger	11-04-05	1	Bovenmeent, Hilversum, C. de Vink, H. de Klein e.a.
Grote zilverreiger	v.a.12-04	2x	2 locaties, D. Jonkers, V.R.S., beide keren overvliegend
Purperreiger	v.a.08-06	4x	div.locaties, H. van Tol, zowel overvliegend als foeragerend
Zwarte ibis	16-05-05	1	Meentpolder, Eemnes, I. Hilhorst, foeragerend
Lepelaar	v.a.15-04	4x	div.locaties, G. Bieshaar, H. + N. van Tol, F. Leurs
Kolgans	20-03-05	5500	Noordpolder te Veld, Eemnes, S. Zeldenrust, foeragerend
Canadese gans	09-08-04	27	Spanderwoud, D. Jonkers, E. van Oort, in lang lint overvliegend
Zomertaling	29-04-05	6	Polder Achteraf, Tienhoven, H. + N. van Tol, foeragerend
Krooneend	v.a.15-04	4x	div.locaties, D. Jonkers, E. Klomp, H. + N. van Tol,
Tafeleend	25-05-05	1	met 2 jongen, Voorlanden, Stichtse Brug, D. Jonkers
Eidereend	01-06-05	1	Huizer Pier, Gooimeer, Huizen, D. Jonkers
Grote zaagbek	26-12-04	2	Bantam, Hilversum, J. Ketelaar, foeragerend
Weependief	30-04-05	1	wijk Hoefijzer, Loenen, G. + E. van Oort, H. van Tol, overvliegend
Bruine kiekendief	29-04-05	1	Polder Achteraf, Tienhoven, H. + N. van Tol, overvliegend
Blaauwe kiekendief	v.a.13-03	2x	Noord- en Zuidpolder te Veld, Eemnes, G. Bieshaar, rustend
Havik	v.a.15-03	3x	div.locaties, E. Klomp, veelal overvliegend
Sperwer	v.a.13-03	10x	div.locaties, G. Bieshaar, D. Jonkers, E. Klomp, G. + E. van Oort
Arendbuizerd	21-05-05	1	Stichtse Brug, Eemmeer, D. Jonkers, overvliegend
Roodpootvalk	01-05-05	1	Haardstedelaan, Huizen, C. + J. de Vink, vliegend met gierzwaluwen
Boomvalk	v.a.26-03	16x	div.locaties, G. Bieshaar, E. Klomp, F. Leurs, H. + N. van Tol
Fazant	v.a.21-04	11x	div.locaties, D. Jonkers, M. de Graaf, E. Klomp
Waterral	29-04-05	1	Goyersgracht, Blaricum, I. Hilhorst, uitsluitend gehoord
Kleine plevier	v.a.11-04	17	div.locaties, F. Leurs, P. Hulzink, H. van Tol, foeragerend
Bontbek plevier	v.a.23-03	7	Maatpolder, Eemnes, G. Bieshaar, foeragerend
Kievit	20-03-05	120	Noordpolder te Veld, S. Zeldenrust, foeragerend
Kemphaan	24-04-05	16	Maatpolder, Eemnes, G. Bieshaar, foeragerend
Watersnip	v.a.25-03	48x	div.locaties, G. Bieshaar, foeragerend op akkers
Houtsnip	v.a.19-03	2x	2 locaties, 2 P. Hulzink, E. Klomp, waarvan 1 baltsend
Grutto	v.a.14-03	550	Maat- en Noordpolder te Veld, Eemnes, G. Bieshaar, S. Zeldenrust
Regenwulp	v.a.22-04	10	div.locaties, D. Jonkers, M. de Graaf, V.R.S., veelal overvliegend
Zwarte ruiters	09-06-05	1	Bovenmeent, Hilversum, H. van Tol, foeragerend
Witgatje	v.a.08-04	4	div.locaties, D. Jonkers, F. Leurs, V.R.S., rustend en overvliegend
Oeverloper	01-08-05	1	Eem bij Eembrugge, D. Jonkers, vroeg exemplaar
Zwartkopmeeuw	01-06-05	6 pr	de Hoef, Gooimeer, D. Jonkers, broedvogels
Dwergmeeuw	v.a.22-04	39x	div.locaties, H. + N. van Tol, V.R.S., foeragerend en overvliegend
Kleine mantelmeeuw	02-05-05	2	Vijver Laapersveld, Hilversum, E. Klomp, rustend
Zwarte stern	v.v.15-04	11x	div.locaties, D. Jonkers, H. + N. van Tol, V.R.S., veelal vliegend
Zomertortel	v.a.29-04	2x	2 locaties, I. Hilhorst, V.R.S., rustend en overvliegend
Koekoek	v.a.29-04	16x	div.locaties, C. Holzenspies, E. Klomp, H. + N. van Tol, e.a.
Ransuil	02-04-05	1	Noorderhei, Blaricum, D. Jonkers, foeragerend
Velduil	01-04-05	1	Centrum Bussum, C. de Vink, overvliegend
Draaihals	03-05-05	1	Monnikenberg, E. Klomp, luid roepend nabij viaduct A 27
Groene Specht	v.a.15-03	22x	div.locaties, H. Kemper, J. Platteel, E. Klomp, e.a.
Zwarte Specht	v.a.12-01	9x	div. locaties, C. Rosier, G. Heijn, I. Hilhorst, E. Klomp
Kleine Bonte Specht	v.a.02-04	prtje	Oud Naarden, VRS, territorium
Boommeeuwerk	v.a.19-03	4	div.locaties, S. Ketelaar, E. Klomp, alleen luid zingend
Boompieper	v.a.26-04	2	2 locaties, D. Jonkers, M. de Graaf, E. van Oort, zingend
Grote Gele Kwikstaart	25-03-05	1	Goyersgracht, Blaricum, G. Bieshaar, foeragerend
Nachtegaal	14-05-05	1	Oud Naarden, V.R.S., luid zingend
Blaauwborst	v.a.03-04	4x	div.locaties, G. Bieshaar, D. Jonkers, V.R.S., foeragerend, rustend
Roodborsttapuit	v.a.15-04	2 pr	2 locaties, G. + E. van Oort, H. + N. van Tol, 2 territoria
Tapuit	v.a.11-05	5x	2 locaties, G. Bieshaar, E. Klomp, foeragerend en rustend
Beflijster	05-04-05	1	Woensberg, Hilversum, A. Meulmeester, J. Ohrichs, foeragerend
Braamsluiper	v.a.04-05	4x	div.locaties, D. Jonkers, M. de Graaf, F. Leurs, allen zingend
Grasmus	28-05-05	1	Raboes, Eemnes, G. Bieshaar, rustend
Tuinfluiters	19-05-05	1	Vaartsteeg, Eemnes, G. Bieshaar, rustend
Fluiters	23-04-05	1	Oud Naarden, V.R.S., uitsluitend gehoord
Vuurgoudhaantje	v.a.26-04	2x	2 locaties, D. Jonkers, G. + E. van Oort, beide keren luid zingend
Boomklever	16-04-05	1	Groest, Hilversum, J. Dornhof, uitsluitend gehoord
Wielewaal	21-05-05	1	Oud Naarden, VRS, uitsluitend gehoord
Keep	02-05-05	1	Spanderwoud, Hilversum, C. de Vink, late waarneming
Kneu	v.a.18-04	20	div.locaties, G. Bieshaar, E. Klomp, overvliegend en foeragerend
Goudvink	v.a.09-04	11x	div.locaties, I. Hilhorst, E. Klomp, V.R.S., foeragerend / zingend
Appelvink	v.a.22-04	3	2 locaties, D. Jonkers, E. van Oort, V.R.S., overvliegend / baltsend

KOR HAAN

Ronald Sinoo
2005

Adressenlijst

Postadres VWG: Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Postbus 1028, 1200BA Hilversum
Postrekening (algemeen) 2529179 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Hilversum
ABN-Amro (algemeen) 43.41.08.790 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Hilversum
Postrekening (uitsluitend contributies) 7874727 t.n.v. V.W.G. Het Gooi e.o., Kortenhoef

Het Vogelwerkgroep Bestuur:

Dagelijks bestuur:

Voorzitter	: E.H. van Stigt Thans	Mackayware 30	8014 RW Zwolle	038-4543991
Sekretaris	: M. van Houten	Dovenetelhof 26	3742 EH Baarn	035-5415603
Penningmeester	: A.C.A.M. Kerkhof	Luitgardeweg 28	1211 NB Hilversum	035-6286330

Overige bestuursleden:

SG Algemene Zaken	: L.J. Dwars-Van Achterbergh	Flamingohof 1	1221 LK Hilversum	06-46352060
SG Avifauna	: Vacant			
SG Natuurbescherming	: F. Kempeneers	Zomerkade 27	1273 SL Huizen	035-5263870
SG Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
SG Excursies	: J.J.M. van Velsen	Dotterbloemlaan 39	3742 ED Baarn	035-6838604
SG Communicatie	: R. Rense	Eizenlaan 40	1214 KM Hilversum	035-6248716

Nuttige Adressen:

Aanmelding Vogelcursus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Aanmelding Jeugdcurcus	: A. van Klaveren	Berkenhof 3	1241 VP Kortenhoef	035-6561426
Lezingen	: J.W. le Clercq	Van het Hoffstraat 28	1223 EE Hilversum	035-6834456
Promotie en Verkoop	: B. v.d. Brink	Klaver 1	1273 AJ Huizen	035-5258142
Vogelasiel Het Gooi	: F.F. van de Woord	Burg. J. Visserlaan 1	1411 BR Naarden	035-6945658
Vogelringstation Het Gooi	: B. van Poelgeest	Binnenhof 517	1412 LA Naarden	035-6940996
Waarnemingskaartjes inleveren	: E. van Oort	Kickestein 57	3632 WJ Loenen/Vecht	0294-234330
Wintervoeding Gooi en Vechtland	: J.F. Kuijer	Krekelmeent 21	1218 EA Hilversum	035-6934871
St. Wintervoeding aan Koudeslachtoffers	: N. Schram	C. van Renneslaan 22	1403 ES Bussum	035-6933389

<u>Ledenadministratie</u>	: F. Wilms-Schopman	J.C. Ritsemalaan 1	1241 AP Kortenhoef	035-6563020
---------------------------	---------------------	--------------------	--------------------	-------------

Vogelwerkgroep On-Line:

Het Goois Vogelnet (Nieuws van de Vogelwerkgroep via e-mail)

Vogelwerkgroep op internet

Beheerder website

St. Wintervoeding aan Koudeslachtoffers

Aanvragen via: Chans@worldonline.nl

<http://www.vwg-gooi-eo.nl>

Rik Prins: rik.irene@hetnet.nl

nora.schram@planet.nl

Waarnemingskaartjes kunnen ook bij alle bestuursleden worden ingeleverd. Na overleg kunnen eveneens bij alle bestuursleden nieuwe kaartjes worden verkregen.

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep aanvaardt de vereniging geen enkele aansprakelijkheid. Deelname geschiedt op vrijwillige basis.

De contributie voor de vogelwerkgroep bedraagt minimaal € 18,- per jaar. Na aanmelding bij de ledenadministratie ontvangen nieuwe leden een welkomstmap met informatie over de vereniging. Voor leden uit één gezin of samenwonenden is er de mogelijkheid lid te worden als huisgenoot-lid. De contributie daarvoor is minimaal € 8,- per jaar. Na aanmelding ontvangt u een acceptgiro. U kunt wachten met uw betaling tot ontvangst van deze acceptgiro.

Schenken:

Wilt u de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken eenmalig of vaker steunen met een gift, dan zijn deze giften onder voorwaarden aftrekbaar op de aangifte voor de inkomstenbelasting.

Daarnaast kunt u in uw testament een zogenaamd legaat laten opnemen ten gunste van de vogelwerkgroep. Het is gewenst dit dan met uw notaris te bespreken.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester worden declaraties voor gemaakte kosten uitsluitend gehonoreerd indien deze uiterlijk 31 december via de coördinator van de betreffende subgroep bij de penningmeester zijn ingediend.

"De Korhaan"
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas